

HAJDÚ-BIHARI

NAPLÓ

XL. ÉVFOLYAM
293. SZÁM

ÁRA: 1,40 FORINT

1983. XII. 13.
KEDD

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HÁJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

A SZAKSZERVEZETEK NAPJAINKBAN

GÉPJAVÍTÓK IDÉNYE 3. oldal

A NAPLÓ POSTÁJA 4. oldal

KÉPZŐMŰVÉSZETI TERVEK
HAJDÚSZOBOSZLÓN

KÖNYVJELZŐ 5. oldal

Ajándéklista

Túl az ezüstvasárnapi tumultuson, de még innen az aranyvasárnapi nagy rohamon, mind egyértelműbbé válik; az ajándéklista ebben az évben sem lesz rövidebb, mint tavaly vagy tavalyelőtt. Sőt. Szokásainkat, illetve önmagunkat ismerve valószínűleg nőni is fog. Mert ahogy közeledünk az ünnep valóságához, úgy kerit hatalmába mindannyiunkat valami láz, valami megnevezhetetlen izgalom. A vásárlás izgalmát, amely ezúttal is olyan, mint egy országos járvány. Egymástól kapjuk el, önmagunkban hordjuk? Teljesen mindegy, a lényegen valójában semmit sem változtat. Így kell hogy legyen, úgy látszik, ezzel akarjuk az egész évi hiányt pótolni. S az főleg, amit elmulasztottunk. Látva ugyanis a nagy adakozást, egy kis lelkiismeretfélte minden bizonnyal bennünk is megmozdul. Jóvátenni, törleszteni, hiszen a december a béke, a szeretet nagy jelképeinek a dátuma is. Függetlenül attól, hogy a történelem folyamán hányszor fordult minden a visszájára.

Ennek a szimbólumnak sok hordaléka is van. Erről írta vagy ezért írta Ady a maga decemberét örökítve: „Ohajtozom el a magasságba — Nagy a csufság ideleinn. — De van Karácsony és Karácsony — Istenem én istenem — Valaha be szebbeket tudtál.” Ma úgy tűnik, tisztább, meggyőzőbb az áhítatunk. Legalábbis annak az értelmében, hogy az emberiség reményeit csakis önmaga válthatja valóra. Ami tehát így és ilyen összefüggésben kerül az ajándéklistára, alapvetően megegyezik szerzte e földkerekségen. Hogy lesz-e fogantatja? Az embert elsősorban az vigasztalja, hogy ő személy szerint sugározza a jóakaratot. S ha már sugározza, akkor elhiszi, el akarja hinni, hogy a másik is ezt hordja magában. És ez növeli esélyeiket.

Persze minden ajándéklista annyit ér, ami abból teljesíthető. S ekkor már nem az a lényeg, hogy mi minden került rá, hanem az, hogy ami rajta van, annak mennyi a fedezetje. A forgalom, a vásárlási láz azt látszik bizonyítani, hogy a fedezettel sincs probléma. Legalábbis nincs a pénzügyi fedezettel, mert a józan következtetés mégiscsak az: ahol pénz van, ott vásárolnak.

A karácsonynak így két pórusa van. Az egyik a gazdasági oldalt mutatja, a másik a rejtettebb, a lelkebben hordható tákarja. Az elsőnek nagyobb a látványa, s ez, mondjuk meg őszintén, nem egyszer már-már hiálkodó. Van benne egy kis dőlty, egy kis magamutogatás. Mintha csak azért csinálnánk, hogy mások is lássák, nekik is feltűnjék. Holott a második a meggyőzőbb, s így a lényegesebb is. Ez hordozza az ünnep tartalmát, ez őrzi a lényegét. Ajándékkal vagy ajándék nélkül...

A béke személyes ügyünk!

Egyetemista és főiskolás fiatalok békegyűlése Debrecenben

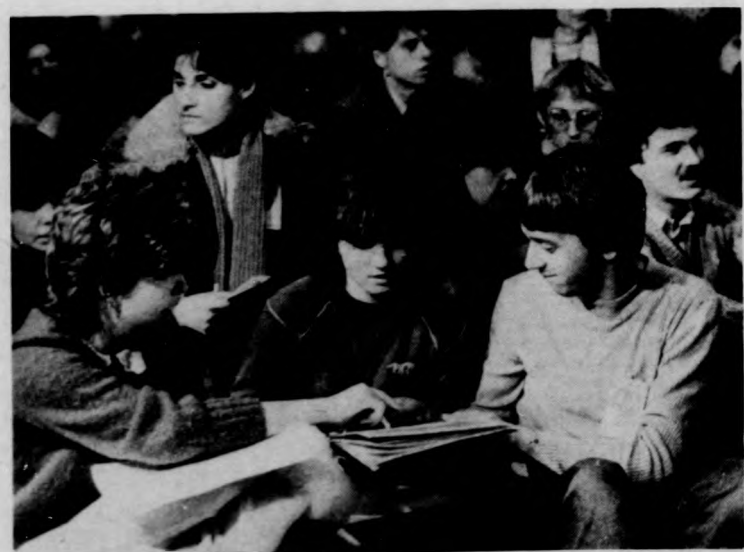
Több ezer fiatal a KLTE diszudvarán

A megnövekedett feszültségű nemzetközi helyzetben, melyet az amerikai rakéták nyugat-európai telepítése erősített fel, s amely az egész emberiség, s minden egyes ember érdekeivel ellentétes, mert létük ellen irányul — ebben a helyzetben minden békemegmozdulásnak nagy jelentősége van. A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága és az Országos Békatanács felhívására alaptörvényvédelmi akció indult 1983. december 12-én Magyarországon. Az akció kezdetét több magyar nagyvárosban békegyűlések jelezték.

Debrecenben, a Kossuth Lajos Tudományegyetem diszudvarán, s közben az emeleten, egye több egyetemista és főiskolás diák hallgatta együtt december 12-én délelőtt 10 órától, a gyűlések időpontjától kezdődően a békedalokat. Minden Hajdú-Bihar megyei főiskola és egyetem képviselői, a KLTE, a Debreceni Agrártudományi Egyetem (s vidéki karai), az Orvostudományi Egyetem, az Ybl Építőipari Műszaki és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, a Tanítóképző Főiskola és a hajdúböszörményi övönképző, valamint a Református Teológiai Akadé-

mia diákjai és oktatói nagy csoportokban jöttek, hogy kifejezzék a béke iránti vágyukat. Összesen ötezen, vagy tán valamivel többen is lehetnek a fiatalok, amikor a harmadik emeletről felzengő fanfárok hangja után Csizmadia Sándor gitáros-énekes dalával megkezdődött a békegyűlés. Dr. Prendl György, a Debreceni Orvostudományi Egyetem KISZ-titkára mondt beszédet, ezt követően szakács Zoltán, a DO-TE harctája felolvasta, a KISZ KB és az Országos Békatanács közös felhívását. Az emeletéről békegalambos löpécsütések kérések és néhány fúcat léggömb szállt alá az énekelő, ütemesen tapsoló diákokra.

Az elkövetkező napokban, a héten a megyében minden KISZ-alapszervezet hasonlóképpen gyűjt az aláírókat, a felhívást támogatva. A december 12-i békegyűlést részt vett többek között dr. Onosi László, az MSZMP megyei bizottságának titkára, Koósné Török Erzsébet, a KISZ megyei bizottságának első titkára, Schmuck Ottóné, a KISZ KB munkatársa és Mitró Csaba, a Hazafias Népfőrdő megyei bizottságának munkatársa.

„Mi, fiatalok, továbbra is kiállunk a magyar kormány békepolitikája mellett...”

Megkezdődtek

a magyar-szovjet

gazdasági tárgyalások

Hétfőn az Országházban plenáris üléssel megkezdődött a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság 31. ülés-zsaka. A küldöttségeket Marjai József és Nyikolaj Talizin, a bizottság társelnökei vezetik.

A tárgyaláson nagy figyelmet fordítanak a magyar-párt- és kormányküldöttség 1983. júliusi szovjetunióbeli tárgyalásain meghatározott feladatok teljesítése áttekintésének. Ennek megfelelően megvizsgálják többek között a Magyar Népköztársaság és a Szovjetunió népgazdasági terveit 1986—1990. évi koordinációjának megvalósításával összefüggő teendőket, valamint az agrárium komplexum ágazataiban a mikroelektronika, a robottechnika, a közszükségleti cikkek gyártásában megvalósítandó hosszú távú együttműködésre vonatkozó megállapodás kidolgozását. Áttekintik az

egy magyar és a szovjet iparágak közötti együttműködést átfogó alprogramok korszerűsítéséhez és 1995-ig történő meghosszabbításához szükséges teendőket. Tárgyalnak több szovjet ipari üzem rekonstrukciójában és műszaki felújításában való magyar részvétel feltételeiről.

Megvizsgálják az 1983. évi kölcsönös áruszállítási feladatokat teljesítését, az 1984. évi árucserre-forgalom előkészítéséből adódó feladatokat. Az 1983. évi kölcsönös áruszállítások értéke előreláthatóan meghaladja a 200 milliárd forintot. Értékelik a kereskedelmi forgalom lebonyolítását biztosító áruforgalmazásra hozott intézkedések teljesítését.

A felek áttekintik az 1981—1985 között hazánkban épülő egyes ipari vállalatok és egyéb létesítmények megvalósításában való szovjet gazdasági és műszaki részvétel helyzetét.

KARÁCSONYI ELŐZETES

Közepes a játékinálat, jó az illatszerválaszték

Az ezüstvasárnapi csúcs alaposan megcsappantotta a kereskedelmi vállalatok készleteit. Ennek ellenére, hogy a megyében sok helyütt — különösen játékokból — tartalékoltak az ünnep előtti bevásárlásra, az óriási forgalom kiürítette az üzletek raktárait. Az idei játékinálat nem sokban különbözik a tavalyitól. Nevezetesen: az évtizedek óta slágernek számító Legóhoz és a Matchbox autókhoz csak szerencsével lehet hozzájutni.

A Hajdú-Bihar megyei Vegyiparicik-kiskereskedelmi Vállalat üzleteiben koncentrálták a tókes importból származó játékok értékesítését. A játékszakküzletekben és az Unió Áruházban ezüstvasárnapon a zárás előtt fogott el a Legó, és délig kitarított a Matchbox. Az információk szerint még ezen a héten újabb kamionok érkeznek, így előreláthatólag aranyvasárnapon ismét érdemes lesz a játékküzletekben tölteni.

A hazai játékok kínálata meglehetősen közepes. Nem az árukészlettel van baj, hiszen több millió forint értékű játék található az üzletekben. Viszonylag kevés az új, valóban szellemes társasjátékok. Az építőjátékok terén jobb a helyzet, különböző konstrukciós játékok és faépítők színesítik a választékot. Az apró babák ugyan hiányoznak, de a nagyobbakból szinte mindenütt bővűleges a kínálat. Az elemes játékok közül a háztartási kisgépek, kávéőrölők, mixerek nagy választékban kaphatók, egyedül a távirányítható autók választéka szűkösebb, import hiányában.

A Hajdú-Bihar megyei Vegyiparicik-kiskereskedelmi Vállalat debreceni üzletei tükrözik a széles illatszerválasztékot. A Vörös Hadsereg útja végén található szerződéses illatszervoltban áruval teli polcok, olcsó és márkás áruk várják a vásárlókat

A vállalatnál jelenleg több mint 5 millió forint értékű játékkészlet, de karácsonyig még több helyről szállított várnak. Figyelembe véve a beszerzési lehetőségeket és azt, hogy november 10—19. között már engedélyes játékvásár volt, az ellátás közelebb értekelhető.

Kitűnő viszont az illatszerek és kozmetikai áruk kínálata. Már az is alaposan le-törté a sok helyütt csillagászati árakat, hogy a magyar kozmetikai ipar több kiváló termék licencét vásárolta meg. Így például a 8x4 pi-pereszappanokból a hazai gyártás megteremtése és az Alföld Élelmiszer- és Vegyi-áru-kereskedelmi Vállalat nagy mennyiségű beszerzés-teremtett kínálati piacot. A Kolynos fogkrémek — szintén hazai gyártásúak —

is megjelentek az üzletekben, s a megyeszékhely több pontján a kirakatokban is láthatók a korábban csak pult alatt kapható termékek: Pepsodent fogkrém, Frottee spray, Creme 21, Kaloderma krém stb.

A nagykereskedelmi vállalat különböző arc-és szemápoló finomkozmetikai termékeket, parfümököt tudott vásárolni, így Nina Ricci, Charlye és Ankara márkájú készítményeket is.

A kisgyerekek karácsonyi ajándéka közül nem hiányozhat az Amodont fogszínező tableta. Különösen akkor, ha az igért mennyiség megérkezik a megyébe. A fogmosás előtt elrágott tableta a fogakat rózsaszínűre színezi, s a festékréteget csak gondos fogmosás tudja eltávolítani.

TEL.: 12-144

ER 11.,

A

akor

ok:

APTÁR

el ezelőtt, 1843. ületett, és 67 ben halt meg el-díjas német gus.

alt Göttingen- Hamburgban os. 1872-ben -től a biro- hivatal mun- Ottani ebizonyított, seppferőzések az egyik szer- A lépene orvosi tevé- megkezdte, s mikroszkóp- nyű pálcákak y. Ekkor dol- zertant, ame- azóta is al- arásokkal lát- akteriumokat, a biztostotta kát, s mar- kitenyész- seit. 1880-16) árolag a kör- musok tapul- lkozott.

általa kidol- és korábbi el jutott el a zójának ta- 84-ben A tu- a címmei ter- i jelentéstér- erológia tört- hiválóbb al- at 1905-ben is területén és felfede-

ámok

- (Bp.) 1 251
- (Bp.) 104
-) 13 621
-) 7 158
-) 9 975
- Bp.) 14 955
- t. (B.) 3 085
- Bp.) 6 133
-) 5 584
-) 9 254
-) 515
-) 16 028
-) 7 015
-) 6 376
-) 2 735
-) 13 093
- Bp.) 16 842
-) 4 246
-) 8 361
-) 3 152

A Petőfi műsora. 05. Ke- 8.30 Hi- gyelmé- erműze- nyából. Notak. 2.35 Kis Fánceze- gújság- ajajelen- 17.00 AZ Ótódik Utköz- rnézte. prtvilág. nagyle- Hírek. y Sán- Múfa- 23.00 23.20 A Ope- Időjá- vizjel-

rismér- termek félelőt. Szonda. 10.30 Hírek. rzene. s Tele- arának gyvzinn- s. 13.05 képzene művé- 14.28 A jászok. Csaj- gorára. vételei- us köl- 18.04 áriákat díószin- tik a nagy- rójárás. kortárs uszika. aibaól. opera- nét ze- e Ralf e Past- i. 23.30-

Hírek. Hétfő- zőben: Kövér észek- mavöl- Eszak- szemle. zetes. al Ist-

Debrecen. — Felfed- forint —

A kinti világ es: zúzmárás hideg uralja a bent a gépjavit kaiban panasz hőmérsékletre. munka folyik, s mes' legyen a nagyon sokat se

— Melegebb — állapítja András, a debreci Termelőszövetkezetek egyik vezetője. A szövetkezetek legújabb gépjavitásában megszűnt a S valóban, a mérő négyzetméter csarnokban a sabb a hőmérséklet

S munka is Egrész azt, vetkeznek való gépjavitás. mert a gépjavitáson immáron elérke

— A gépjavitás folyamatos — mondják — de megvárjuk, hogy a zögzadásig —, hogy telen vitési csúcs. Ily vetkezett valam vizsgálat alá marad ki ebből az időszak arra szolgálna, hogy a peink állapotát, menny szintjét. el, hogy egy-egy les a sorsa: érteni, vagy sele Szóval, fontos a gépek szempont

De nyilvánvalóan kezett szempont. Merthogy nem milyen gépekkel vasszal a munknyire me folytatják egész

Hogy a gépek toak legyenek, vetkeztemben 50-60 ember — leg — gondoskodik nuárban, február létszám nőni fo kezett 50-60 m értékű gépek évenként minte forint értékű használnak fel. A raktárkészlet tős: kb. 7 millió kú.

A szövetkezet törekeedett a nyát tipizálni; a családokat, amely nem csu kaszerveztést seg javítási munkák rész beszerzésé rübbé, könnyeb bá teszi. Két é bevezették az vizsgálatot zezben, amely jelentősége kézz géppark állan alatt van, folyatás, tehát nem elő, hogy egy annyira megbih hosszú időre ki melésből. S kő a téli javítási c hez perze az k hogy a szövet jól el legyenek

Jól fűtött, tág

BUSH A BOZÓTBAN

Az Egyesült Államok újabb, látványos tanujelét adta annak a támogatásnak, amiben a salvadori rendszert részesíti. George Bush alelnök személyében igen magas rangú államférfi érkezett vasárnap a kicsiny közép-amerikai országba, hogy megnyitassa annak vezetőit; Washington nem szándékozik lemondani szolgálataikról.

Bush — akinek neve magyarul bokrot jelent — most alaposan „benne van a bozótban”, mégpedig több értelemben is. Egyrészt az ország belső hatalmi rendjének szövevényes útvesztőiben kell eligazodnia, másrészt a rengeteg nemzetközi buktatót rejtegető, meglehetősen kusza helyzet is nehezen megoldható feladat elé állíthatja. És akkor még nem is beszélünk az igazi bozóttról, amelyben megbújva a partizánok vívják felszabadító harcukat! Nincs tehát irigylésre méltó helyzetben az a politikus, akinek ma Salvadorban kell képviselnie az amerikai érdekeket. Mindenképpen kerülni kell, hogy az úgynevezett alkotmányozó nemzetgyűlés elnökével, D'Aubuisson örnaggyal találkozzon, hiszen annak neve immár elválaszthatatlanul összeforrott a népiért halálbrigádok tevékenységével. A tavasszal esedékes választásokon viszont éppen ő pályázik a legnagyobb eséllyel az elnöki címre, a szélsőjobb jelöltjeként. A Reagan-kormányzat elsődleges érdeke, hogy ne ő kerüljön az elnöki bársonyszékbe, mivel ez esetben a törvényhozás valószínűleg leállítatná a Salvadornak nyújtott segélyek folyósítását.

Egyre nagyobb harci sikereik birtokában a hazafiak továbbra is a tárgyalások rendezését szorgalmazzák. A katonai juntának ígért támogatás fokozásával a Fehér Ház éppen azt szeretné elérni, hogy a baloldali törvényesen is indulhasson egy esetleges általános választásokon, hogy valódi párbeszédre kerülhessen sor az ellenfelek között. Nem új vonás ez Washington közép-amerikai politikájában. Nem véletlen, hogy a nicaraguai vezetés minden tárgyalási javaslatát, szerződéstervezetét mereven elutasította az Egyesült Államok. A tények makacs semmibe vérese mondatja azt az amerikai politikussal, hogy a térség bajainak igazi forrása a Szovjetunió, Kuba és Nicaragua „felforgató tevékenysége”. Washington úgy hiszi, ha elég szilárdan kitart eddigi irányvonala mellett, akkor visszaszoríthatja a baloldali erőket Salvadorban, megdöntheti a haladó rendszert Nicaraguában és aláeshatja Kuba biztonságát.

A Contadora-csoporthoz tartozó négy latin-amerikai ország az, amelyek a legnagyobb eséllyel próbálhatják rávenni az Egyesült Államokat álláspontjának megváltoztatására. Am az általuk kidolgozott közép-amerikai regionális békeszerződés aláírására az egyik érintett politikus „márisrány elfoglaltsága” miatt egyelőre nem kerülhet sor, és Washington szavainak ellentmondó tetteivel gátolja a kompromisszumok keresését.

Bushnak minden diplomáciai ügyességére szüksége van, ha sértetlenül akar kikeveredni ebből a bozótból. Ehhez természetesen az is kell, hogy megtalálja a kivezető utat. Úgy tűnik, most még nem a jó irányban keresi. Sem ő, sem az Egyesült Államok.

Horváth Gábor

Havasí Ferenc Párizsban

Havasí Ferenc, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a KB titkára, aki a Központi Bizottság küldöttsége élén, a Francia Szocialista Párt meghívására érkezett Párizsba, hétfőn délután az Flysée-palotában megbeszélést folytatott Jean-Louis Diancával, a köztársasági elnök hivatali főtítkárával és Jacques Attalival, a köztársasági elnök különtanácsadó-jával. Attentették a nemzetközi és különösen az európai helyzet időszerű kérdéseit, s véleményét cserélték a magyar-francia kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeiről.

A szocialista párt titkársága hétfőn este vasáratt adott az MSZMP Központi Bizottságának küldöttsége tiszteletére (MTI).

A magyar parlamenti küldöttség hazaérkezett Irakból

Vasárnap hazaérkezett az Iraki Köztársaságból a magyar parlamenti küldöttség. A delegáció Péter Jánosnak, az országgyűlés elnökének vezetésével, az iraki Nemzetgyűlés meghívására december 3-11. között tartózkodott a közel-keleti országban.

A magyar törvényhozás tagjai első ízben tettek hivatalos látogatást Irakban. A kölcsönös megértés szellemében megbeszéléseket folytattak Naim Haddaddal, az iraki Nemzetgyűlés elnökével. Megvitatták a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseit, véleményét cserélték a két ország kapcsolatairól, a törvényhozó testületek munkájáról. Péter János meghívta az iraki Nemzetgyűlés küldöttségét hivatalos magyarországi látogatásra.

Csapatkivonás Grenadáról

Saint George's, 1983. december 12. (Reuter) — Hétfőn kivontak Grenadáról az amerikai megszálló csapatok egy részét. A szigetben 1200 főnyi katonai csendőrség és ellátó osztag maradt. Ezer ejtőernyős repülőgépen hazaszállítottak. A teljes csapatkivonás időpontja továbbra sem ismeretes, bár a héten még néhány alegységet kivonnak Grenadáról. A Reagan-kormány mindössze azt közölte, hogy 300 főnyi megszálló erő meghatározatlan ideig Grenadán marad.

Újabb merénylet

Kuvait, Bahrein, 1983. december 12. (MTI) — AP, UPI, Reuter, DPA) — Egy robbanóanyaggal megrakott teherautó törté át az Egyesült Államok kuvaiti nagykövetségének bejárati kapuját hétfőn reggel. A teherautó, átbogva a bejárati kapun, felrobbant. A szemtanúk szerint többen megsebesültek. Halálos áldozatokról eddig nem érkezett jelentés. Egyelőre nem tudni azt

sem, hogy ki vagy kik követték el az akciót. A Kuna kuvaiti hírügynökség jelentése szerint Szabah el-Ahmad el-Dzsábir el-Szabah sejk, miniszterelnök-helyettes és külügyminiszter azonnal a helyszínre sietett. A követ-séghez kivezényelt mentőautók és túzótkocsik megkezdtek a sebesültek elszállítását és a mentési munkálatokat.

A Magyar Nemzeti Bank tájékoztatója

Hivatalos devizaárfolyamok
Érvényben: 1983. december 13-tól

Devizanem	Vételi árf. 100 egységre Ft-ban	Közép árf. 100 egységre Ft-ban	Eladási árf. 100 egységre Ft-ban
Angol font	6477,88	6484,36	6490,84
Ausztrál dollár	4115,61	4119,73	4213,85
Belga frank	80,93	81,01	81,09
Dán korona	436,62	437,28	437,94
Finn marka	771,02	771,79	772,56
Francia frank	539,39	539,93	540,47
Hollandi forint	1463,40	1464,86	1466,32
Japán yen (1000)	191,16	191,35	191,54
Kanadai dollár	3611,11	3614,72	3618,33
Kuvaiti dinár	15307,37	15322,89	15338,21
Norvég korona	436,62	437,28	437,94
NSZK marka	1641,66	1642,70	1643,74
Olasz líra (1000)	27,10	27,13	27,16
Osztrák schilling	232,96	233,19	233,42
Portugál escudo	34,72	34,75	34,78
Spanyol peseta	28,51	28,54	28,57
Svájci frank	2040,01	2042,05	2044,09
Svéd korona	466,33	466,98	467,63
Tr. escl. rubel	2597,40	2600,00	2602,60
USA dollár	4205,36	4208,87	4212,38

Valuta- (bankjegy- és csekk-)árfolyamok

Pénznem:	Vételi árf. 100 egyt. Ft-ban	Eladást 100 egyt. Ft-ban
Angol font	6289,83	6678,89
Ausztrál dollár	3996,14	4243,32
Belga frank	78,58	83,44
Dán korona	439,39	466,57
Finn marka	748,64	794,94
Francia frank	523,73	556,13
Görög drachma	41,79	44,37
Hollandi forint	1420,91	1508,81
Japán yen (1000)	185,61	197,09
Jugoszláv dinár	23,04	35,08
Kanadai dollár	3506,28	3723,16
Kuvaiti dinár	14863,20	15783,58
Norvég korona	363,76	398,64
NSZK marka	1593,42	1691,98
Olasz líra (1000)	26,32	27,94
Osztrák schilling	226,19	240,19
Portugál escudo	33,71	35,79
Spanyol peseta	27,68	29,40
Svájci frank	1980,79	2103,31
Svéd korona	544,09	577,75
USA dollár	4374,57	4645,17

Az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos árfolyamok változatlanul az 1982. szeptember 21-i közlésnek megfelelően vannak érvényben.

a) Vásárolható legmagasabb bankjegy-címlet: 100-as
b) Vásárolható legmagasabb bankjegy-címlet: 500-as

„A közoktatás fejlesztése az iskolák önállóságának növelésével valósítható meg”

Befejeződött az úttörővezetők VIII. országos konferenciája

Vasárnap Miskolcon, a Borsod megyei pártbizottság székházában befejeződött az úttörővezetők VIII. országos konferenciája. A délelőtti plenáris ülésen folytatták az országos tanács szombat elhangzott beszámolójának megvitatását. A küldöttek egy része a szombat esti órákba nyúlt, hat szekción folytatott viták tapasztalatait összegezte, mások új és új oldalról közelítve szóltak hozzá a beszámolóhoz, s a konferencia előre kiadott dokumentumaihoz.

Többen sürgették, hogy az úttörőmozgalom vezetői szervei hozzanak határozatot az érdekvédelmi, érdekvédelmi munkáról, ugyanakkor hangsúlyozták, az érdekvédelem egyik legfontosabb eszköze maga a tartalmas, valamennyi gyermeket vonzó és lekötő mozgalmi élet. A felszólalók rávilágítottak arra, hogy az úttörők, a kisbimbók jogainak érvényesítése, az úttörővezetők számára kötelesség.

Az úttörőmozgalom társadalmi kapcsolatairól szólva számos küldött hangsúlyozta: a szülők hívására készülő áldozatok is vállalva cselekedni, ezért fontos, hogy az úttörővezetők olyan konkrét tennivalók elvégzéséhez kérjék a családok segítségét, amelyek közel állnak a szülők érdeklődéséhez, felkészüléséhez. Felvetődött a vitában, hogy az azonos nevelési cél eléréséért kialakult munkamegosztásban az úttörővezetők a jelenleginél nagyobb szerepet vállalhatnak, elsősorban a közéleti cselekvés fórumainak megteremtésében, a sport, a turizmus, a játék szervezésében, a társadalmi kapcsolatok szélesítésében. A küldöttek egyetértettek az iskolán kívüli úttörőközösségek, -csapatok megalakításával. Ugyanakkor rámutattak, hogy ezek létrehozása csak ott — például az iskolán kívüli aprófalvakban, kistelepüléseken — célszerű, ahol ez bővíti a gyerekek cselekvési szintereit, gazdagítja kapcsolataikat a felnőttek-

kel, megfelelően szolgálja különleges igényeik kielégítését.

A felszólalók megerősítették azt a törekvést, hogy a szövetség központi szervei elsősorban elvi-orientáló szerepet töltsenek be, a helyi vezetők pedig a sajátos feltételek és igények alapján készülő csapatprogram megformálásához nyújtssanak segítséget. Fontos elem volt a vitának az a megállapítás, hogy a csapatok önállósága nem jelentheti azt, hogy az úttörőket magukra hagyják mindennapos munkájukban. Jó példaként hangzott el az egyik fővárosi iskola esete: az úttörők „kis minisztertanácsot” hoztak létre, önállóan készítettek elő, szervezték programjaikat, az úttörővezető csak mint „kormánytanácsadó” segítette őket.

Nagy hangsúlyt kapott a szabad idő hasznos eltöltésével kapcsolatos felszólalásokban, hogy — szakítva az elmúlt időszakban sok helyütt kialakult rossz hagyományokkal — a kultúrát mindenütt a maga teljességében, a szellemi és a testi kultúra egységében kell értelmezni. A küldöttek kérték, hogy a szövetség bővítsa a vándortáborozási lehetőségeket, adjon segítséget az önálló csapatfórumok szervezéséhez, a turisztikában pedig az eddiginél jobban érvényesüljenek a természetvédelem szempontjai.

A vasárnapi vitában felszólalt Kópeczi Béla művelődési miniszter is. Üdvözölte a Magyar Úttörők Szövetségének azt a szándékát, hogy a megváltozott körülményeket figyelembe véve újítson az úttörőmozgalom eszközein és módszerein.

— Joggal elmondhatjuk, hogy az elmúlt három évtized alatt az úttörőmozgalom nagy szolgálatot tett a magyar ifjúság nevelésében, kivívta a közvélemény elismerését és mély nyomot hagyott sok százezer gyermek emlékeztében — mondotta a művelődési miniszter, majd a közoktatás fejlesztésének programjáról szólt, amelyet leg-

utóbbi ülésén tűzött napirendre a Minisztertanács.

Kópeczi Béla ezután arról szólt, hogy a közoktatás fejlesztése csak az iskolák önállóságának jelentős növelésével, az iskolai élet demokratizmusának fejlesztésével valósítható meg. Az egyes pedagógus, a szakmai munkaközösségek, a nevelőtestületek hatáskörének növelése mellett nélkülözhetetlen a gyermekek és a szülők, sőt a környező üzemek, intézmények képviselőinek az eddiginél jobb bevonása az iskolai életének irányításába és az oktatás támogatásába. A tervek szerint ennek lesz jó eszköze a széles körű képviselőket biztosító iskolatanács.

A mintegy 1 millió 300 ezer pajtást tömörítő gyermekszervezet munkájáról, feladatairól másfél napon át folytatott vitába több mint 120-an kapcsolódtak be. Az elhangzottakra Varga László, a szövetség főtítkára válaszolt.

A vitázó után a konferencia elfogadta az országos tanács beszámolóját, az úttörőszövetség időszerű tennivalóiról szóló határozatot és módosította a működési szabályzatot. Ezt követően a küldöttek újjáválasztották a 109 tagú országos tanácsot, valamint az Úttörőszövetség vezető tisztségviselőit. A Magyar Úttörők Szövetségének főtítkára ismét Varga László, a szövetség két titkára újra Harasztói István és Molnáré Kozma Erzsébet lett. Ezután az újjáválasztott országos tanács megtartotta első ülését, amelyen megválasztották a 15 tagú országos elnökséget.

A konferencia záróaktusként a küldöttek — plenáris ülésen — a gyermekekhez szóló felhívást fogadtak el. Ebben hangsúlyozták, az úttörővezetők keresik, hogy miként tehetik a gyermekek életét gazdagobba, teljesebbé, s ehhez a kisbimbókat, az úttörők kimeríthetetlen energiáját, gondolatát, ötletét, jókedvét és önkéntes részvételét hívják segítségül.

Az úttörővezetők VIII. országos konferenciája a DIVSZ-induio hangjaival ért véget. (MTI)

Támaszpont Terceirán

1983. december 12. (MTI—Panoráma). Az utca egyik oldalán nyomorúságos fa- és bádoggviskók, a másikon elegáns villák. Az egyik oldalon portugálok élnek, a másikon amerikaiak. Ez a helyszín Santa Rita településen található — az Azori-szigetekhez tartozó Terceira szigeten levő lajesi amerikai támaszpont szomszédságában.

A támaszpont bérletéről kedden írja alá az új, hét évre szóló — Portugáliának évi 148 millió dollár bérleti díjat biztosító — szerződést George Shultz amerikai külügyminiszter. Az aláírás hosszú tárgyalást zár le — a Portugália területén levő több amerikai és NATO-támaszpont közül ugyanis kiemelkedően fontos a lajesi, amely csaknem pontosan félúton fekszik az Egyesült Államok és Portugália között. A sziget módot nyújt atom-tengeraltárjárók utánpótlására. Az Egyesült Államok így stratégiai fontosságúnak tekinti a bázist — kiemelkedően fontos láncszemnek az Amerika, Európa, Közép-Kelet és Afrika közötti közlekedési utak ellenőrzése szempontjából is.

A lajesi támaszpontról szóló első megállapodás 1951-ben kelt. Salazar kötötte meg, többször meghosszabbították. A portugál fasiszta rezsim 1971-ben jelentős összeget kapott az Egyesült Államoktól gyarmati háborúinak folytatásához, annak fejében, hogy Caetano akkori miniszterelnök megengedte a támaszpont békeidőben való használatát is. Így vehette igénybe az USA a lajesi bázist az 1973. évi közel-keleti konfliktus idején, amikor a nyugat-európaiak megtagadták az USA-tól, hogy az Izraelnek szánt utánpótlási léghídat az ő légikikötőikén keresztül szervezzék meg. Az arab országok 1973-ban koalícióbargó alá vették Portugáliát az Izraelnek nyújtott támogatás miatt. Ez a gazdasági lépés megyerősítette a portugál fasiszta rezsim bukását.

A támaszpontról szóló szerződés 1974-ben érvényét veszítette és a portugál pirosszögűs forradalom éveiben nem újították meg, jöllehet az Egyesült Államok akkor is használhatta Lajest. Csak 1977-ben ültek újra tárgyalóasztalhoz és vették elő az aktákat. A bázis használatáról 1979-ben öt évre szóló új szerződést írt alá Cyrus Vance amerikai

és Freitas Cruz portugál külügyminiszter. Az Egyesült Államok évi 140 millió dollárt fizetett a támaszpont szabad használatáért. Az összegből 80 milliót az Azori-szigetek autonóm jogokkal rendelkező tartományi szervei kaptak fejlesztési célokra, 60 milliót pedig Lisszabon. Az utóbbi összeg a portugál légitörökök szánt vadászgépek formájában érkezett.

A lajesi támaszponton szállnak le a Libanon felé tartó, illetve a Nyugat-Európába eurorakétákat szállító amerikai gépek. Lajest az amerikai gyors reagálású erőknél egyik jelentős utánpótlási bázisa, s az új szerződés mesterséges holdak megfigyelésére szolgáló állomás építését is lehetővé teszi az amerikaiak számára.

A lajesi támaszponton több száz amerikai tiszt és tiszteljes teljesít szolgálatot, s mintegy kétezer portugál munkást alkalmaznak. A támaszpontot szolgálatot tejesítők, illetve az ott dolgozók a közeli Santa Rita településen laknak. Az amerikai tisztek szeretnek ott lenni. Zsoldjuk sokkal többet ér Terceirán, mint odahaza.

Ha úgy tetszik, az egész sziget az övék — a szó jogi értelmében is. Ha valamelyik amerikai katona büntettet követ el, nem tartozik felelősséggel a portugál hatóságoknak, hanem saját előljáróitól függ, mit tesznek vele. Súlyos büntetésnek számít, ha hazarendelik. Santa Rita-tól néhány kilométerre a világ egyik legnagyobb golfpályája található. Csupa angol felirat: a portugálok közül csak a „jóbarátok” tehetik be a lábukat, meg azok, akik ki tudják fizetni a borsos klubtagsági díjat.

Angol feliratban egyébként sincs hiány. Terceirának lényegében nincs olyan szeglete, amelyikben ne állna fel a vörös „belépní tilos” tábla, alatta pedig a szögesdrót kerítés. Katonai rádióadók, löszerraktárak, hatalmas üzemanyag-tárolók, kikötők, kaszárnyák, tiszti és tisztelhetesi szállások követik egymást. Amj korszerű ezen a szigeten, az mind az amerikai támaszponthoz tartozik. Ha az ember kilép onnan, belecsöppen a nyomorúságos portugál valóságba.

Simó Endre

Gépjavitók idénye

**ÜZEMBIZTONSÁGRA TÖREKEDNEK
A DEBRECENI BÉKE TERMELŐSZÖVETKEZETBEN**

A kinti világ igazán téli-
es: zúzmárás kőd, kemény
hideg uralja a határt, ám
bent a gépjavitók csarno-
kaiban panasz nem lehet a
hőmérsekre. Tempós
munka folyik, s hogy kelle-
mes legyen a légkör, abban
nagyon sokat segít a fűtés.

— Melegebb nem is kell
— állapítja meg Juhász
András, a debreceni Béke
Termelőszövetkezet elnöke,
amikor péntek délelőtt a
szövetkezet legújabb és leg-
nagyobb gépjavitó csarnoká-
ban megemlékezett a munkát.
S valóban, a mintegy 1500
négyzetméter alapterületű
csarnokban a legoptimális-
sabb a hőmérséklet.

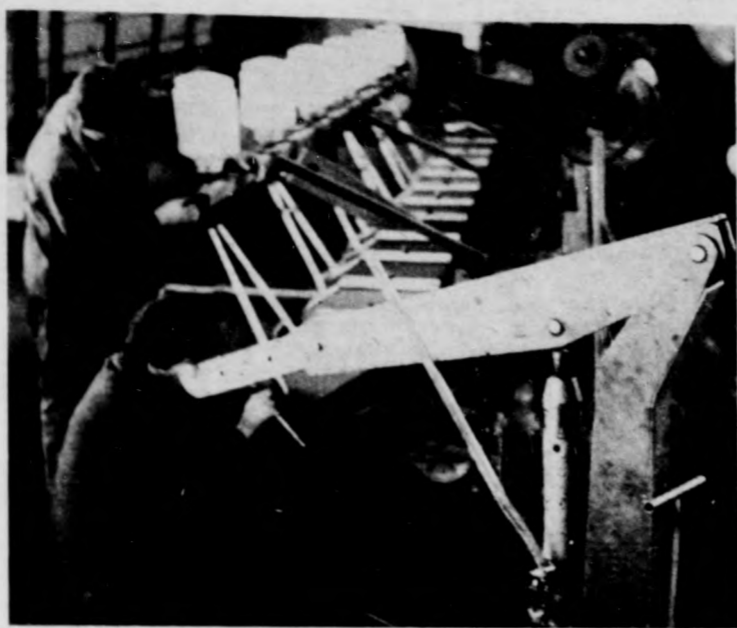
S munka is van bőven.
Egyrészt azért, mert a szö-
vetkezetnek valóban nagy
gépállománya van, másrészt,
mert a gépjavitás szezonja
immáron elérkezett.

— A gépjavitás nálunk is
folyamatos — mondja az el-
nök —, de mégis úgy szá-
mítjuk — így adódik a me-
zőgazdaság sajátosságaiból
—, hogy télen van a gépjavi-
tási csúcspont. Ilyenkor a szö-
vetkezet valamennyi gépe
vizsgálat alá kerül. Nem
marad ki ebből egy sem. Ez
az időszak arra is jó, arra is
szolgál, hogy felmérjük gé-
peink állapotát, a gépállo-
mány szintjét. Ilyenkor dől
el, hogy egy-egy gépnek mi
lesz a sorsa: érdemes-e javí-
tani, vagy selejtezni kell.
Szóval, fontos időszak ez a
gépek szempontjából.

De nyilvánvalóan a szövet-
kezet szempontjából is.
Mert hogy nem mindegy,
milyen gépekkel kezdik ta-
vasszal a munkát, s meny-
nyire megbízhatóakkal
folytatják egész idényben.

Hogy a gépek megbízha-
tók legyenek, arról a szö-
vetkezetben máris mintegy
50-60 ember — szerelők fő-
leg — gondoskodik, ám ja-
nuárban, februárban ez a
létszám nőni fog. A szövet-
kezet 50-60 millió forint
értékű gépállományához
évenként mintegy 14 millió
forint értékű alkatrészt
használnak fel, építenek be.
A raktárkészletük is jelen-
tős: kb. 7 millió forint ér-
téke.

A szövetkezet évek óta
törekekedett a gépálloma-
nyát tipizálni; bizonyos gép-
családokat alakított ki,
amelyek nem csupán a mun-
kaszervezést segíti, hanem a
javítási munkákat, az alkat-
részes beszerzést is egysze-
rűbbé, könnyebbé, gyorsab-
bá teszi. Két éve már, hogy
bevezették az állandó szer-
vizsgálókat is a szövetke-
zetben, amelynek előnye és
jelentősége kézenfekvő; a
géppark állandó ellenőrzés
alatt van, folyamatos a javí-
tás, tehát nem fordulhat
elő, hogy egy-egy gép oly-
annyira meghibásodjék, hogy
hosszú időre kiessen a ter-
melésből. S könnyebbé teszi
a téli javítási csúcst is. Eh-
hez persze az kellett és kell,
hogy a szövetkezet javítói
jól el legyenek látva szer-

Javítják a cukorrépaevető gépet

Hozzáértő, jó szakemberek dolgoznak a gépeken

Gyors, pontos munka folyik

szövetkezet életében a gépe-
sítés, ezen sokszor az egész
éves munka sikere vagy si-
kertelensége múlik. Ezért
tehát mindent el kell követ-
ni, hogy ezek a nagy értéket
képviselelő, sokat tudó gépek
a lehető legtovább üzemel-
jenek, de egyben a lehető
legmegbízhatóbb állapot-
ban dolgozzanak egész éven
át.

— A legfontosabb cél,
amit szem előtt kell tartan-
unk a javítás során, az
üzembiztonság — szögezi le
az elnök. Ma egyre nagyobb
szerepet játszik egy-egy

A béke lángja

Békedemonstrációra készül a megye

A Hazafias Népfrent
Hajdú-Bihar megyei Bi-
zottsága nagyszabású bé-
kedemonstrációra készül,
amelyre december 21-én,
a délutáni órákban kerül
sor a Kölcsey Művelő-
ési Központ melletti té-
ren. A felhíváshoz első-
ként a sportolók csatla-
koztak, akik egyébként
ugyanazt a napon ké-
szülnek a Sportolók a
békeért megmozdulásra,
ezzel is kifejezni kíván-
va békeakarataikat.

A mai feszült nemzet-
közi helyzet, az emberek
békeakarata megmozdu-
lásra készítette a megye
valamennyi állami, tár-
sadalmi és tömegszerve-
zetét, mozgalmát. Csatl-
lakoztak a felhíváshoz a
megyénk dolgozóit kép-
viselő szakszervezetek, a
Szakszervezetek Megyei
Tanácsa, a termelőszö-
vetkezetek megyei szö-

vetsége, a MESZÖV, az
AFÉSZ, a KIOSZ és a
KIOSZ is. A legifjáb-
bak, az úttörők, a KISZ-
esek és KISZ-en kívüli
fiatalok is jelezték rész-
vételi szándékukat a de-
cember 21-i békedemo-
nstráción. Bekapcsol-
ódnak a békedemonstrá-
cióba az egyházak is.

A rendező szervek el-
képzelései szerint a béke
feliratú — külön erre az
alkalomra, különböző
méretekben készített —
kék színű gyertya eljut
majd kisebb és nagyobb
közösségekhez egyaránt.
Lángja közös békeakara-
tunkat jelképezi.

Valamennyi népfrent-
bizottsághoz eljutottak a
Békét akarok feliratú la-
pok. A Hazafias Népfrent
megyei bizottsága
kéri, hogy minden béke-
szerető ember aláírásá-
val is hitelesítse ezeket.

Ezek a lapok decem-
ber 21-én jutnak el rend-
eltetési helyükre, mint
ahogyan a láng — a kék
színű gyertya — felkerül
majd a parlamenti ka-
rácsnyárára.

Pici ez a láng, amely
karácsony estéjén a töb-
bi fény mellett ott pislá-
kol majd sok-sok család
fenyőfáján is, de a sok-
sok kicsi láng egy me-
gyének, egy országnak, a
békét akaró embereknek
a közös akaratát fejezi
ki, tiltakozva a háború
borzalmai ellen.

A december 21-i béke-
demonstrációra a Haza-
fias Népfrent megyei
bizottsága várja a továb-
bi csatlakozásokat. A
részvétel önkéntes. Je-
lentkezni a fent említett
helyi és megyei szervek-
nél lehet. A rendezők ké-
rik a résztvevőket, hogy
felajánlásukat ugyanitt
tegyék meg.

A SZAKSZERVEZETEK NAPJAINKBAN (1)

Önállóan és felelősen

A szocializmus építése el-
képzelhetetlen a szakszer-
vezetek közreműködése nél-
kül. Nemhogy két évig,
két és fél hónapig sem ma-
radtunk volna fenn a szak-
szervezetek támogatása nél-
kül — mondotta Lenin
1919-ben. Ezt a gondolatot
kifejezte az MSZMP Központi Bizott-
sága október 12-i ülésén,
amikor ezt vette a határo-
zatba: „A szakszervezeti
mozgalom a párt fontos se-
gítőtársa a közös célok való-
ra váltásában. Pártunk a
a jövőben is számít és szil-
árdan épít a szakszerveze-
tekre.”

Lenin idejében figyelmeztet-
tetett arra: ha nem jól old-
juk meg a szakszervezeti
kérdést, veszélybe kerülhet
a munkáshatalom ügye. Az
1950-es években az MDP ak-
kori vezetői lebecsülték a
szakszervezeti mozgalom
formális, alárendelt szerep-
re kényszerítették. Az újjászü-
letett párt viszont már az
első hetekben támogatást ad
a szakszervezeti mozgalom
újjászervezéséhez, tev-
kenységében következetesen
alkalmazza a lenini el-
veket, gyakorlatot. Munká-
jának eredménye, hogy a
szakszervezetek gyakorol-
ják az őket megillető joga-
kat. Ezt tekintette át első
ízben külön napirendi pont-
ként a párt Központi Bizott-
sága és a szakszervezetekkel
foglalkozó állásfoglalásá-
ban a teendőket a funkciók
oldaláról közelíti. Így hosz-
szú időre szóló programot
ad. A felmerülő kérdések
konkrét megoldását rábízta
a szakszervezetekre, az ott
dolgozó kommunistákra, s
ezzel növeli a felelősségüket.
Ezzel bizalmat, biztatást
kaptunk feladataink jobb
ellátásához. Ez a bizalom
sürgözteti egész mozgalmunk
megújulását, továbbfejlesz-
tését, a korábbiaknál haté-
konyabb cselekvést a gon-
dok megoldása érdekében.
Képesek vagyunk erre a
megújulásra, ezt bizonyítja
eddig megtett utunk. Nagy
társadalmi változások idején
éppúgy, mint jelentős moz-
galmi, gazdasági kérdések
megoldásakor kerestük, s
megtaláltuk a nagyobb igé-
nyek és feladatok teljesíté-
séhez vezető utat, módokat.
Most is ez a teendőnk.

sorsának alakításába. A m-
göttünk levő negyedszázad
egyenletesen fejlődő, sike-
res időszak. Az 1980-as
évek hazánk fejlődésében
olyan korszakváltáshoz ér-
keztünk, amely — mint
minden más területen — a
szakszervezeti munkában is
kétszerezéssé teszi a „jól be-
vált”, sablonos megoldások-
kat. Megváltoztak a tenni-
valók, bizonyos feladatokat
más felfogásban, más eszkö-
zökkel, módszerekkel kell
elvégezni, mint eddig. Vagy-
is alkalmazkodni kell a va-
lóságos viszonyokhoz.

Hangsúlyozottan előtérbe
kerül a szakszervezetek ön-
állósága, amelyről szól a
Központi Bizottság határo-
zata is. Ezt a fogalmat elvi-
leg, politikailag helyesen
kell értelmezni, alkalmazni,
mert a legkisebb pontatlan-
ság is komoly politikai za-
vart okozhat. Az önállósá-
gon mindenképpel szerve-
zeti önállóságot értünk, és
semmiképpen nem valami-
féle különállást, elkülönü-
lést a párt politikájától. Ez
következik a szakszerveze-
tek helyéből, szerepéből: a
szocializmus elvi alapján
állnak, elkötelezettek a
munkásosztály történelmi
céljának megvalósításában.

Helyesen értelmezett önállóság

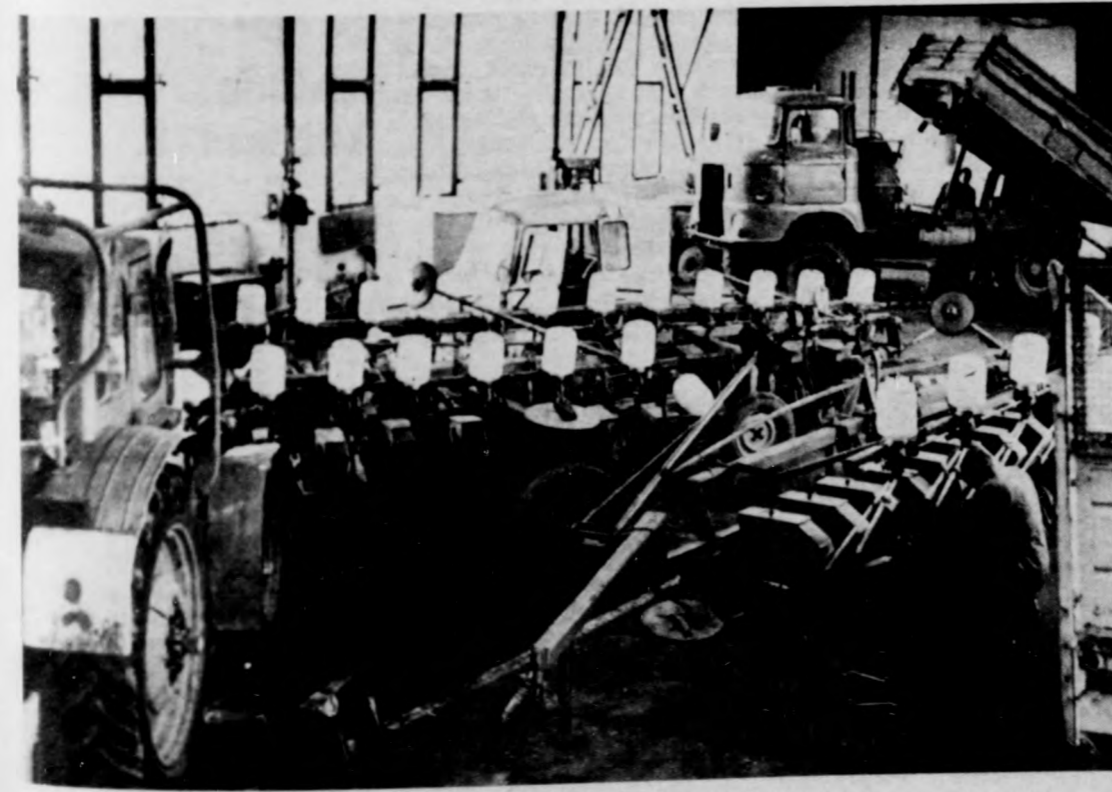
Az önállóság helyes érte-
mezésében, alkalmazásában
léptünk előre. Elvszerűen,
rendszerűen javát szolgálva
gyakoroljuk. Később ismer-
tük fel azonban, hogy a leg-
fontosabb kérdésekben a
szakszervezeteknek lehet —
és nélkülözhetetlen is — ön-
álló álláspontjuk. Sokáig —
de még ma is elég gyakran
— csak vártuk és észrevé-
teztük a partnerek véle-
ményét. A jövőben is fenn-
marad ez, de a SZOT-nak
éppúgy, mint minden alap-
szervezetnek, kezdeménye-
zőbbnek kell lennie. Ter-
mészetesen a szakszerveze-
teknek nem kell valamiféle
külön programot kialakí-
tania. A pártunk van pro-
gramja — és ennek kialakí-
tásához, megvalósításához
elengedhetetlenül szükséges
véleményünk és erőnk. De
ami a párt „második prog-
ramját”, az ötéves terv ki-
alakítását, végrehajtását
illeti — már más a helyzet.
Ehhez szükséges, hogy a
mozgalom koncepciókkal
rendelkezzék. Ugyancsak
nélkülözhetetlen, hogy a
társadalom fontos kérdése-
iben legyen a szakszerveze-
tek önálló álláspontja, amit
kellően megalapozott testi-
üléseinek vitáin, a tagság
megkérdésével. Állás-

Fejlődő munka- megosztás

A szakszervezeti vezető
testületek közötti munka-
megosztás továbbfejlesztett
az elmúlt években. Külön-
ösen a szakszervezetek
XXIV. kongresszusát köve-
tően 1981. áprilisi SZOT-plé-
num után. Ennek értelmé-
ben a SZOT egyre inkább
elvi, irányítói, az összdolgo-
zókat érintő mozgalmi és
népgazdasági kérdésekkel
igyekezik foglalkozni. Ezzel
egy időben növelték az ipa-
ri-ágazati szakszervezetek
önállóságát, amelyek az
iparágazati kérdések
mellett egyre több időt és
figyelmet szentelnek a saját
tagság érdekképviseleté-
re, alapszervezeti munká-
jára. Előbbre tartanánk, ha
nem húzna vissza annyira a
megszokottság, ha a hatás-
körököt annak szellemében
növelnék, hogy ott döntse-
nek, ahová a kérdés tarto-
zik. A SZOT igyekezik dön-
téseiben jobban támaszkodni
az ágazati központi veze-
tőségek véleményére, de
még többet kell tenni e té-
ren. Az iparágazati
szakszervezetek sem élnek
még eléggé önállóságuk na-
gyobb lehetőségeivel. Ami
pedig az alapszervezeti
munka önállóságát illeti, az
tartalmi minőségében jó-
részt attól függ, hogy a he-
lyi pártszervezetek milyen
feltételeket adtak a szak-
szervezetek működéséhez,
mennyi és milyen feladatot
biztosítanak számukra, a
kommunisták hogyan befoly-
soltják és serkentik mű-
ködésüket. Szemléletválto-
zásra, munkastílus tovább-
fejlesztésére van szükség.
Olyan munkamegosztásra,
hogy minden társadalmi
szerv mintegy rendeltetés-
szerűen dolgozzon, önálló,
testre szabott feladatokat
kapjanak a szakszervezetek.
A cél közös ebben is: sok-
kal több emberhez eljutni,
sokkal több emberrel tevé-
keny kapcsolatban állni.

(Folytatjuk)

Jakab Sándor

Jól futótt, tágas, koszerű üzemesarnok

LEVELEZŐLAP

A POSTAI IRÁNYÍTÓSZÁMOT szíveskedjék felírni!

HAJDU BIHARI NAPLÓ

postája

4024 III

Az oldalt összeállította: NYALKA TIBOR

Telefonon érdeklődtünk

Miért nincs gyurma?

Az elmúlt hetekben sok al-
sótágozatos gyerekeknek és ter-
mészetesen szüleiknek okozott
gondot, hogy Debrecen szerte
nincs félkilos csomagolású
gyurma. Sőt színezett, külföldi
gyártmányú, drága is el-
vétve. Márpedig a technika
órákon a tanterv szerint ez
időben lenne rá a legnagyobb
szükség, hogy „téglaácskát”
készítsenek a gyermekek kü-
lönféle apró építmények ki-
alakításához. Telefonon meg-
kérdeztük Rác Istvánt, a
PIERT Vállalat debreceni le-

rakatának vezetőjét a hiány
okáról.
— Sajnálatos a tény, de
így igaz: nincs gyurma —
kaptuk a választ. — Nem a
vállalatunk hibája. A negy-
edik negyedére négyezer cso-
mag félkilos gyurmat rendel-
tünk. Am — a szállítási szer-
ződés, a visszaigazolás elle-
nére! — most december kö-
zepéig még egyetlen gramm-
nyit sem szállított a gyártó,
a Fővárosi Kézműipari Vá-
llalat. Színesből pedig gazda-
sági okok miatt nem lehet
PIERT Vállalat debreceni le-

Autós belépő csak a temetés napján!

P. L. debreceni, Ságvári
Endre utcai olvasónk írja:
„Sógorom temetésére idős,
combnyaktörés miatt járó-
képtelen édesapámat csak
gépkocsival vihették ki a
köztemetőbe. Tudom, hogy
oda autóval behajtani csak
engedéllyel, autós belépővel
lehet. Ezért a temetés előt-
ti napon kimentem a közte-
metőbe ilyen engedéllyel.

Legnagyobb meglepetésem-
re közölték, hogy engedélyt
csak a temetés napján ad-
hatnak ki. Hiába kértem,
érveltem. Furcsa, érthetetlen
módszer ez. Mozi- és szin-
házjegyet, vonatjegyet előre
lehet rendelni, megvásárolni,
csak éppen a kegyelet lero-
vásához szükséges autós be-
lépőt nem. Miért?”

Nem szeletelik a buszt

„Egy reklámtól étvágyat
kaptam a szeletelt buszra —
írja Tóth István, Debrecen,
Károlyi M. utcán lakó olva-
sónk. Másnap mentem is a
Simonffy utcai HALERT-
bolta és kértem egy kilót.
Az eladónő közölte, hogy
csak egészben tudja adni a
halat. Mondtam a reklám

szövegét. Válasza udvarias
volt: ne kívánjam, hogy na-
ponta több mázsa halat fel-
szeleteljen. Nem kívántam.
Am mire jó akkor a rekla-
m?”
Olvasónk nem adta fel a
reményt. Elment a vásár-
csarnokba. Ott is szeletelve
kért egy kiló buszt. A há-

Nyár óta késik az üvegezés

A debreceni Böszörményi
út 47. számú ház hátsó lépc-
söházának üvege még a
nyáron betört. A házfelügye-
lő jelentette ezt, az üveges
szövetkezet lemérette az aj-
tót és kiszállította a meg-
felelő méretű üvegtáblát —
az azonban azóta is a ház
közös használatú helyisége-
ben pihen — írja özvegy
Dusa Lőrincé, a ház lakó-
ja.

Az olvasó joggal kifogá-
solja, hogy nyár óta nem
készült el az üvegezés. A
házfelügyelő sürgeti a mun-
kát, az üvegesek ígértek, de
nem történik semmi. Köz-
ben drága pénzen az utcát
fűtik. Közben a 45. szám
alatt is kitért a hátsó bejá-
rati ajtó üvege. Ugyanaz az
eljárás, mint korábban —
csak éppen az üvegezés ké-
sik. De meddig még?

Szeg a kenyérben!

Kellemetlen meglepetés érte a
minap Kozma Lászlóné, Debre-
cen, Bethlen utca 50. szám alatt
lakó olvasónkat. Kenyérseles
közben megakadt a kés, kiderült
hogy egy szeg volt belesütve a
kenyérbe. Mellékelte. Kérdése
jogos: „Ugy tudem, hogy min-
denhol kötelező sütés előtt meg-
szitálni a lisztet. Ez esetben ez
miért maradt el?”

VANDALIZMUS

Erre a megdöbbentő képre ébredtek a közelmúltban a
debreceni Mészáros utca 9-13. számú ház lakói. Ejszaka
vandál, garázda emberek derékba tördelték a 4-5 éves kis
fákat. Az utcában már korábban több ízben történt ilyen
eset. Hogyan lehetne megakadályozni a következő pusztí-
tást?

VÁLASZOK

SÁRÁNDI KENYÉRGONDOK

Lapunk november 1-i számában meg-
jelent Sárándi kenyérgondok című cikkben
egyik olvasónk kifogásolta, hogy a sárándi
ABC-üzletben szombatoként már reggel
nem lehet kenyeret kapni.

A cikkre a Derecske és Vidéke AFÉSZ a
következő választ adta: „A Sárándon levő
ABC-kisáruházunkba szombati napokon
rendszeresen 200-250 kilogramm friss ke-
nyér érkezik a debreceni sütőüzemből.
Ezen felül még két vegyesboltunkban is
áruunk kenyeret Sárándon. A lakosság
áruellátását segíti a községben működő két
magánkereskedő, akik szintén árusítanak
kenyeret. Alapvető élelmiszerekből áruki-
nalatunkat kiemelten kezeljük, és folyama-
tosan ellenőrizzük. A cikk megjelenése
előtt egyetlen szombati napon fordult elő,
hogy az ABC-áruházban már a délelőtti
órákban kifogyott a kenyér, ezért az egy-
ségvezető újabb mennyiséget szállított ki a
debreceni sütőüzemből, így az üzlet zárá-
sáig minden igényt ki tudtak kényerből
elégíteni. Megjegyezni kívánjuk, hogy hoz-
zánk sem a panasztevőtől, sem más vá-
sárlóinktól ilyen tartalmú bejelentés nem
érkezett.”

FERTŐZŐ GOMBA

Paliga Lászlóné Debrecen, Széchenyi ut-
ca 43. szám alatt lakó olvasónk lapunk no-
vember 15-i számában a Fertőző gomba cí-
mű cikkben kifogásolta, hogy a DIK ígére-
te ellenére sem végezte el a lakásban a
jogosnak ítélt munkákat. Hat kiskorú gyer-
mekével így hideg és egészségtelen lakás-
ban kénytelen élni.

Lukács János, a DIK főmérnöke többek
között közölte: „A bérlő kérésére augus-
tus 15-én a vaskályha helyett cserépkályha
beépítésére adtunk engedélyt, ez azonban
számára nem volt megfelelő, mivel a lakás
kicsi, a cserépkályha viszont nagy helyet
igényel. Újabb kérésére október 7-én en-
gedélyeztük két gázkonvektor beszerelését.
Rendelet szerint vállalatunk ilyen munkát
nem végezhet, így átállási nyilatkozatot
adtunk a bérlőnek, és megígértük, hogy a
beépítés után számlájának teljes összegét
kifizetjük. Gázkonvektor hiányában azon-
ban a fűtést nem tudta megoldani. A par-
kettá vizsgálatát és szakvéleményezését
megrendeltük az EMI-nél.

A nagy tömegű felújítási munkák miatt a
gombásodás elhárítását külső kivitelezőnek
adtuk ki. Az csak a lakás teljes kiüríté-
sével vállalta a munkát. Jelenleg azonban
nem rendelkezünk átmeneti lakással, a bé-
rlőt kiköltöztetni nem tudjuk. Termelési

osztályunk elvégzi a munkát úgy, hogy a
bérlő vállalja a bentlakást erre az időre. A
munkák elvégzéséhez feltétlenül szükséges
a fűtés biztosítása.”

ZSÚFOLTSÁG

Lapunk november 22-i számában Zsúfolt-
ság című összeállításunkban Koós Lajos
debreceni olvasónk panaszkolta, hogy no-
vember 7-én 16 óra 35 perckor unokájával
nem fért fel — a szerelvény kevés kocsi-
ja miatt — a Budapest felé induló gyorsvo-
natra. Közül háromszázan jártak akkor ha-
sonlóan.

Kark István, a Debreceni MÁV Igazgató-
ság osztályvezetője közölte, hogy a kifogá-
solt gyorsvonat egy része nemzetközi vi-
szonylatban közlekedik Záhony és Budapest
között, elsődleges feladata a nemzetközi
utaforgalom zavartalan lebonyolítása.
Tény, hogy a megjelölt időpontban tényle-
gesen kihasználva, nagy létszámmal közle-
kedett. A nemzetközi gyorsvonat összeállí-
tása viszont nem tette lehetővé a vonat
hosszának további növelését. A belföldi
utazásokat három gyors- és két személyvo-
nat biztosítja, amelyek a kifogásolt időpont-
hoz közeli időkben indulnak. E vonatok
november 7-én — a nagy utaforgalomra
való tekintettel — megnövelt kocsiszámmal
közlekedtek.

TEJHIÁNY A DÉLIBÁBBAN

Hét, kisgyermekes anya bejelentése alap-
ján írtunk lapunk december 6-i számában,
a Tejhiány a Délibábian című cikkben ar-
ról, hogy sokszor reggelente nincs aznapi,
nagyobb zsírtartalmú tej.

Vanger Sándor, a Hajdú megyei Tejipari
Vállalat debreceni üzeme üzemigazgatója
válaszában, többek között a következőket
írta:

A Délibáb Áruház a tejüzemnek ügye-
vezett keretrendelést ad le, amelyen jelen-
leg is 30-féle tej, illetve tejtermékféle sze-
repl, amit a megrendelő áruház minden-
nap igényeinek megfelelően módosíthat. A
tej szavatossága november 1. és március
31. között rendelet szerint két nap. A tej-
ipari üzem naponta délben és este szállít
rendszeresen, sőt a pótrendelést is teljesí-
ti. Az esti szállítást éppen azért végzik,
hogy este is, reggel is friss tej-, illetve tej-
termékválaszték álljon a vásárlók rendelkezé-
sére. Ha naponta nem szállítanak
tejet az áruházba, mert a déli és esti, vala-
mint esetleges pótszállítás biztosítja egész
napra a friss árut.

DÖNTÖTT A LEGFELSŐBB BÍRÓSÁG

Elkésztett fegyelmi

Egy szövetkezet alkalmá-
zójától fegyelmi bünteté-
sül a nyereségreszesedést
megvonták, egyben gondat-
lansága miatt nagyszegű
kárterítésre kötelezték. A
határozat hatályon kívül
helyezéséért az illető előbb a
munkaügyi döntőbizottság-
hoz, majd a munkaügyi bi-
rószághoz fordult, de elutasí-
tották. A jogerős ítélet ellen
a legfőbb ügyész törvényes-
ségi óvással élt, amelynek a
Legfelsőbb Bíróság helyt
adott, és a szövetkezet sze-
relmezett határozatát hatá-
lyon kívül helyezte.
A döntés indoklása sze-

rinél nem lehet fegyelmi el-
járást indítani, vagy mellő-
zésével büntetést kiszabni,
ha a kötelezettségzegés
felfedezése óta három hónap,
illetve elkövetése óta egy
év (vezető állásnál két év)
eltelt. Csak büntető vagy
gazdasági bírság kiszabásá-
ra irányuló eljárás ad lehetősé-
get arra, hogy a háromhó-
napos határidőt a jogerős
határozat közlésétől számí-
tsák. Ebben az ügyben azon-
ban a fegyelmi határozatot
a három hónap elteltével
hozták meg, ezért kiszabása
törvénytörés, tehát hatály-
talanítani kellett.

Takarítatlan, síkos járdák

Minden télen visszatérő
riasztó jelenség, hogy Debre-
cen sok utcájában nem,
vagy nem idejében takarít-
ják el a havat a járdákról.
Ez aztán jégpáncéllá válto-
zik, veszélyeztetve a járóke-
lők testi épségét.
Egy névtelen „közérdekű
bejelentés hívta fel a figyel-
met, hogy különösen súlyos
a helyzet most az István út,
a Kishegyesi út több szaká-
szán és a Kisállomás előtt.

Továbbá a faipari raktár
környékén. A TÚZEP-telep
Kishegyesi úti járdaszaka-
szán letakarították a havat,
de nem tették ezt az ugyan-
csak oda tartozó István úti
részben. A levél írói intézke-
dést kérnek. „Jó lenne, ha
nem kellene minden hóesés
után ismét kérni, olykor a
szerkesztőségen keresztül a
gyors hőeltakarítást — írják
—, hanem mindenki ténne a
kötelességét.”

Gyalogjárda vagy autóparkoló?

„A környékbeliek, különö-
sen a kisgyermekes szülők,
nagyon örültek annak, hogy
a debreceni Sámsón uton —
a Mátyás király utca és az
Apafája utca között — beto-
nozott átjárót építettek.
Csakhogy hiábavalónak bizo-
nyul a jóakarát — írja Ba-
thory Gábor önkéntes rend-
őr. — Nincs ott semmiféle
jelzés, hogy az gyalogjárda.
Nincs korláttal megdrága-
szosan sem védve. Így aztán

hol autóparkolónak haszná-
lják, hol meg súlyos teher-
autók járnak rajta, tördelik
a drága pénzen készült be-
tonjárdat. Jó lenne, ha az
arra illetékesek tennének ez
ellen valamit. Mi, az önkén-
tes rendőri csoport tagjai,
szívesen segítünk társadalmi
munkában akár zebraát fel-
festeni, akár védőkorlátot,
jelzéseket elhelyezni, csak
adjanak festéket s egyéb
anyagokat.”

SZÓVÁ TETTÉK

Mennyi van a tápos zsákban?

„Tégláson és Hajdúhadházon
sokan szeretnék tudni, hogy egy-
egy tápos zsákban hány kiló
áru van.” írja özvegy Kardos
Mihályné téglási olvasónk, több
állattenyésztő társa nevében is.
Mellékelte is több „Egységes se-
tésabrák” felírtú cédulát, ame-
lyek a zsákokon vagy azokban
vannak. Ezeknek rajta van ugyan
a 40, 45 és 50 kilogrammos jel-
zés, de nincs megjelölve, hogy
egy-egy zsákban hány kiló táp
van.

Balesetveszélyes szemétkirakás

A debreceni Ispótyai utca 9-11.
számú ház lakói nevében kérdezi
egyik olvasónk: „Miért kényse-
ritenek bennünket arra, hogy
az utcán át hordjuk ki a háztar-
tási szemetet? Miért van tavasz óta
lezárva a szeméttároló?” Érde-
klődtek a házigondnoknál már
többször is, de választ nem kap-
tak. Félnék, hogy a téli beállítá-
val a csúszós úton baleset érheti
a szemetet kihordókat.

Szilárd üttést kellene

T. S., Debrecen, Szepesi utcai
olvasónk a családi házával be-
épített, beépülő utca lakóinak
panaszát írta meg. Csapadékos
időben képtelenség személygé-
pkocsival behajtani az utcába, a
nagy sárban még az építőanyagot
szállító teherautók is elakadnak.
Bár jövő tavaszra kaptak ígéretet
szilárd burkolatú út építésére,
ám szeretnének addig is valami-
lyen ideiglenes megoldást, hogy
gépjárművel közlekedhessenek.

Hová tűnt az Otthon kávékeverék?

Nagyon sokan keresik az Ot-
thon kávékeveréket. Részben
egészségügyi, részben anyagi
okok miatt, ugyanis nagyon jól
keverhető bakkávéval, de anél-
kül is jó belőle a dupla feketé.
Az utóbbi hónapokban azonban
sehol sem kapható, jószerivel
csak a reklámokban „találkoz-
hatunk” vele.

Stúdió

Képzőmű

Néhány hóna-
gató vezetői a
lói művelődési
vezetőcsere
konceptióváltás
jár: mi ezáltal
kiváncsiak, ho-
dés letéteme-
képzőművészeti
szövögetnek a
esztendőben.

Kovács László
vasas amatőr
pontját, Ozdot
megyei szak-
cserélte fel
igazgatói szé-
tes hát, hogy
összehasonlítás
amelyből az
Hajdú-Bihar
amatőr
mozgalom ko-
olyan magas
fokon, mint B-
ben. Ennek
még egyi ily-
kis városban is
szoboszló, nem
landó és tartal-
kecskgetető sze-
találni az e-
számban műk-
és félhivatásos.
Az idősebb,
nyire nyugdíjas
tagjai — ak-
gyümölcsöző
rást találtak
— nem igényl-
lalkozásokat,
szakmai seg-
kívül van az
nemzedék, am-
bejártak Debr-
gyessy Körbe-
tak, s igény-
megfelelően a
hagyományra
Szoboszlón a
zöművészeti
a nyaranta
megyei rajz s
kere is bizony-
E sokféle e-
törekvés össze-
művelődési k-
értékek
igyekszik kísé-
előtérbe hely-
nevelés és a
nyok kímálta
Szeretnék ha-
sággal megren-
keltek közös
előadások, fórt-
talán minden-
nak ígérkezik,
képbírálatok
művelődési kö-
művelődési kö-
helyiségeknek ig-
tya eszpresszó,
lehetőség adó
bemutatók s
technikai sokf-
előtt tartva e-
mot kívánják
hivatásosoknak
soknak és a
töröknek. De
központ te-
eséséhez has-
zöművészet
kizárólagos
Bástya eszpre-
dál ifjúsági

Mammama
mammama —
hangszórók.
basszus, diszkó,
a Nádas bere-
pen, a színes
hitett jéghom-
lúk vonaglan-
mére.

Allok a bár-
kortyolgatók,
gálom magat
furcsa, hogy
ven kilométer
téli éjszakán,
Nádas étterem
életem első vi-
vendéglátóhely
szemeltetői a
toltak két szin-
a fiatalág,
venc együttes
jára ropja, a
hatja is a zen-

Csütörtök v-
köznap, a vid-
mégis hétfői
zik a Nádas
Harmincöt for-
jat lefektetni
idejött a „dis-
osztály Bihar
Nagybábórol,
ból, Bakonsze-
dáról... Jött
telben, jégtűk-
val, motorral,
méter is jóko-
refelé, a sárr

Stúdió, galéria, menedzselés

Képzőművészeti tervek Hajdúszoboszlón

Néhány hónapja új igazgató vezeti a hajdúszoboszlói művelődési központot. A vezetősere természetesen koncepcióváltással is együtt jár: mi ezúttal arra voltunk kíváncsiak, hogy a művelődési letéteményesei milyen képzőművészeti tervek szövegének a következő egy esztendőben.

Kovács László igazgató a vasas amatőrmozgalom központját, Ozdot és Borsod megyei szakteljesítőségét cserélte fel a szoboszlói igazgatói székkel. Természetesen hát, hogy tájékoztatását összehasonlítással kezdi, amelyből az derül ki, hogy Hajdú-Bihar megyében az amatőr képzőművészeti mozgalom korántsem áll olyan magas szervezeti fokon, mint Borsod megyében. Ennek következtében még egy ilyen viszonylag kis városban is, mint Hajdúszoboszló, nem könnyű állandó és tartalmas munkával kecsegtető szervezeti formát találni az egyébként szép számban működő amatőrök és felhívások számára. Az idősebb, ma már többnyire nyugdíjas generáció tagjai — akik közül sokan gyümölcsöző jövedelemforrást találtak a giccsiparban — nem igénylik a stúdiófoglalkozásokat, a módszeres szakmai segítséget. Rajtuk kívül van aztán egy másik nemzedék, amelynek tagjai bejártak Debrecenbe a Medgyessy Körbe, továbbtanultak, s igényeik is ennek megfelelően alakultak. Szép hagyományra van viszont Szoboszlón a gyermek képzőművészeti köröknek, amit a nyaranta megrendezett megyei rajz szaktábor sikere is bizonyít.

E sokféle érdek, szándék, törekvés összehangolására a művelődési központ a közös értékek felmutatásával igyekszik kísérletet tenni, előtérbe helyezve a vizuális nevelés és a formatanulmányok kínálta lehetőségeket. Szeretnék havi rendszerességgel megrendezni az érdekeltek közös találkozóit, előadások, fórumok és amilyen talán mindennél fontosabbnak ígérkezik, értékelő képzőművészeti formájában. A művelődési központ mint bázison kívül erre alkalmas helyiségnek ígérkezik a Bátya eszpresszó, ahol népszerű lehetőség adódna tárlatok, bemutatók szervezésére. A technikai sokféleséget szem előtt tartva egyaránt fórumot kívánnak biztosítani a hivatásoknak, a felhívatóknak és a szürizett amatőröknek. De a művelődési központ tevékenységének eszéhez hasonlóan, a képzőművészet itt sem nyerne kizárólagos polgárjogot: a Bátya eszpresszó más, például ifjúsági irodalmi pro-

gramoknak is ugyanúgy teret biztosítana.

Hajdúszoboszlón szép múlttal büszkélkedhet a kiscsaló. Ez a kiállítóhely egy időben a magyar képzőművészet több illusztris képviselőjének és irányzatának biztosított bemutakozási lehetőséget. Az újabb elképzelések jegyében, a debreceni Kőlcsey Művelődési Központ galériájához praktikus kapcsolatba, a következő évben a Képzőművészeti Szövetség Borsod megyei szervezete alkotójának munkásságával ismerkedhet meg a közönség. Többek között olyan országosan ismert művészekkel, mint Feledy Gyula, Czinke Ferenc, Kunt Ernő és Lóránt János. A kiállítások megnyitói minden alkalommal szakelőadással, bevezetővel kívánják összekapcsolni. Ugyancsak a kiscsaló adna helyet a város felszabadulásának 40. évfordulója alkalmából meghirdetett nyilvános képzőművészeti pályázat legjobb munkáinak.

S ha már galériát említenek, szólnunk kell egy másik, igencsak fontosnak tűnő elképzelésről. Eszerint a város főutcáján levő szolgáltatóházban új, kereskedelmi célzatú bemutatóhely nyílna, amely elsősorban a megye képzőművészeinek, iparművészeinek munkáit kínálná az érdeklődő közönségnek. Az ötlet az izlés- és szemléletformálás nemcsak szándékát is magában hordja. Hasonlóan kereskedelmi célnak is szolgálhat a Dél-báti Szállodában rendezett alkalmi kiállítások, illetve a

főudvarban a fürdő főbejárataánál tartott bemutatók.

A művelődési központ nemcsak szellemi indikátora, de egyik fontos helyszíne is a képzőművészeti akcióknak. Az előtérben rendszeresen kívánják tenni a bemutató tárlatokat, nyáron a képzőművészeti szakkörök munkáiból nyitnak kiállításokat, és a mostanában rendkívül népszerűvé vált szombati játszóházak programjaiban is lényeges szerep jut a előtérrelátok mintájára rajzolásnak, festésnek. Az előtérrelátok mintájára egyes nagyüzemek leglátogatottabb helyein — irodákban, ebédlőkben — is terveznek kiállításokat. A városkép alakításához járulna hozzá az a szándék, amely országos alkotógarda bevonásával hozna létre egy játszóteret a gyerekeknek. Mindezek a formák az utánpótlás-nevelés, a jövő lehetőségeinek megalapozását is hivatottak szolgálni. Csakúgy, mint azok a közérthető ismeretterjesztő előadások, amelyek a mai művészet irányzatait, technikai eljárásait mutatják be.

És végül, de nem utolsósorban a művelődési központ kötelességének tartja a városban élő tehetséges képzőművészek útjának egyengetését is. Ilyen ígéretnek tűnik Rácz György, akinek ezekben a hetekben sorozatban rendezik kiállításait a fővárosban. A művelődési központ munkatársai remélik, hogy a fiatal alkotó hamarosan a megye képzőművészeti életében is elfoglalhatja az őt megillető helyet.

T. G.

KÖNYVJELZŐ

Martin Luther: Asztali beszélgetések

Martin Luther Asztali beszélgetések című művét születésének 500. évfordulója alkalmából jelentette meg magyarul a Helikon Kiadó. E kiadvány alapjául Johann Aurifaber 1566-os kiadása szolgált.

A Luther-házban lakó kosztos diákok és a reformátor szép számú vendégei voltak az asztali beszélgetések résztvevői. Ezeket a beszélgetéseket 1531 nyaratól kezdve a jelenlevők feljegyezték. Legelőször egy Konrad Cordatus nevű diák jegyzetelt rendszeresen. „Nincs még egy olyan nagy ember, akinek közvetlen kijelentéseit olyan pontosan ismerjék, mint a Lutherét” — írja R. Friedenthal.

Johann Mathesius magistertől tudjuk, hogy Luther a feltett kérdésekre „röviden és valószínűleg”. Beszélgető társai mindig csodálattal választainak találó voltát, improvizáló képességét, bámulatos memóriáját. Vergiliustól eppoly pontosan idézett, mint a Bibliából. Luther válasza hű tükrözi világszemléletének, vallási, erkölcsi, politikai nézeteinek, bemutatják az egész embert erényeivel és hibáival együtt, s „tanúi lehetünk a lutheri gondolkodás módjától a nevelésnek, amely az írott és megfontolt nyomon formált művekre nem jellemző”.

Luther a XVI. század embere, aki hisz az angyalok, ördögök, tüzes pokol realitáiban. Érdeklődésének középpontjában a természetfölötti világ áll, de ugyanakkor nem szakad el a látható világtól sem. Véleményt nyilvánít a Szentírásról, Krisztusról, a keresztény egyházról, az ördögről, az angyalokról, Isten alkotásairól, a teremtésről, ugyanakkor fél szemét rajta tartja a mindennapi élet hétköznapi arcán, és nyilatkozik a házasságról, a betegségről, a halálról, a királyokról, nagyurakról, nemesekről, hadvezérekéről, az iskoláról, a nyelvekről, a hivatásról, az önénevelésről, a háborúságról, s Isten legcsodálatosabb adományának mondja a zenét. A parasztot boldogabbnak hiszi a fejedelmeknél: „Ha egy paraszt észbevesz a fejedelmek minden veszedelmét és fáradalmát, istennek megköszönje, hogy őt paraszti sorba, a legboldogabb állapotba helyezte.” Nem érti azért, hogy valaki „legboldogabb állapotában” hogyan elégedetlenkedhet, s elítéli az 1525. évi nagy német parasztháborút, melyben a

szabad parasztnak a feudális uralom elleni harca egybeolvadt a jobbágyoknak és a félszabad parasztnak a feudális uralom szétzúzásáért vívott harcaival. A parasztnak a plebejusok Luthernek „a krisztusi szabadságról szóló prédikációjában felkeltésre hívó jeladását látták, s elérkezettnek látták az időt, amikor leszámolhatnak elnyomóikkal”. Luther „elejtette a mozgalom népi elemeit és a polgári, fejedelmi oldalhoz csatlakozott”. Az Asztali beszélgetések 70. oldalán Luther bevallja: „En, Martin Luther ütöttem agyon zendülés idején az összes parasztot, mert én kiáltottam rájuk agyonverést, minden ő vérik az én lelke-men szárad”, majd így vigasztalódik: „csak-hogy istenre hárított. Ó nyitotta ajkamat szóra”. Másutt viszont elmarasztalja a nemességét azért, mert „túláságan kegyetlenül bántak el a szegény emberekkel”. Luther megnyilatkozásai sokszor komoly elmentések hordozói, s ezeket lehetetlen feloldani, legfeljebb odáig jutunk el, hogy „nagy embernek nagy az árnyéka”.

Beszélgetéseiben Luther igen vaskos jelzőket, szavakat használ, nevének nevezi a dolgokat, de ezektől a XVI. században, a „gorombaság korszakában” Rabelais, Montaigne, sőt jóval később Goethe és Tolstoj sem volt mentes. Nem válogatja szavait a papi nótlenség kárhoztatásakor, a pedersztiát „olasz mennyegző”-nek nevezi, a francia királyt szamarak királyának mondja, gyakran használja „vakok és örültek” formulákat, s nem beszél dicserő szavakkal a neuburgi kolostor lakóinak erkölcsi kilengéseiről sem. Gondoljunk csak magyar vonatkozásban Bornemisza Péter, Meliusz Juhász Péter stb. prédikátorok éppen nem nagy gonddal fűszültsére.

Erényeivel és hiányosságaival együtt Luther Márton mégis történelemformáló személyiséggé vált, s ami benne maradó érték, az tanainak a világra gyakorolt hatása, mely az utána következő századok fontos politikai, szemléletformáló, s nyelvtörténetének fontos részévé vált. Az Asztali beszélgetések ennek a történelemformáló személyiségnek gondolkodásmódjával ismert meg, és emberközelbe hozza az olvasókhöz a nagy reformátort.

Dr. Nyakas László

AZ ŐSZI TÁRLAT ANYAGÁBÓL

GONDA ZOLTÁN: KEZDŐ LÉPÉSEK (TUSRAJZ)

Éjjel, hazafelé

utakra rátapadt és ráfagyott a hó, a járművek sikos jégcsíkokat rejtettek a fehér tákaró alá.

Szánkózik alattam az autóm. Nehezen indul s az első erősebb gázadásra ki-pördül a hátulja. Rodeó a jégen? Az: indulás hazafelé. Éjjel körül óvatoskodom ki Nagyrábé háza közl a sötét éjszakába. Leheletem rá-fagy a szélvédő üvegére, a fényoszlop sugárkékjében szikráznak a hószemek. Elhagyom az utolsó házakat is. Seholy világít ablak: a jalu órák óta alszik már. Fűtött szobákban horkolnak, álmodnak, szuszognak, forgolódnak a sárréti emberek.

Vagy mégsem? A következő faluban, a főútcán dülöngelő pár libben elő a ködből. Nem hallom, csak karmozdulataiból látom: vidáman nő-látva támogatják egymást a fagyos éjszakában. Lépésben húzó el mellettük. A kucs-val, motorral. Néhány kilométer is jókora távolság erejefelé, a sárréti téiben. Az

kál elő. Lakodalom vagy disznóölés volt Bihartordán? Ki tudja...

Itt elágazik az út. Mehet-nék Földes felé is, de aztán mégis jobbra fordulok, Bakonszeg irányába. Járt utat a járattanért... Járt út? Szinte még látom a szemközti sávban a keréknyomot, amit este idejévet én hagytam a hóban. Azóta nem jart volna erre senki? Meglehet. Ki autózik szívesen ilyen hideg éjszakában? Ha elromla-a a motor — megborongok a gondolatra —, itt fagynek meg reggel.

Növelném a tempót, de a csuszós út nem enged ötven-hatvan kilométeres átlagnál többet. A Kék-Kálló medre körüli horhosból ködfosz-latok kúsznak az országútra, elnyelik a reflektor fényét. Mintha egy óriási teffeléscsöggben járnék. Hig feleség mindentűt. Bakonszeg alatt leállok, az árokparttól havat merítek és az arcomhoz dörz-szölöm. Így már jobb. Fris-sebbnek érzem magam. A fényoszlop védőburáját töröl-getem éppen, amikor meghal-

lom egy autóbuz motorját. A járműt az erős kőd miatt csak később veszem észre. A sofőr a szemközti irányból jön, mellém érve lassít. Lete-keri az ablakot és kiszól: „Mi a baj, srác?” „Semmi, csak megtörölgetem egy kicsit a fényoszlopokat. Arrafelé is csuszik az út?” „Mint minden-nél, srác. Vigyázza vezess, csak óvatosan.” „Úgy lesz, haver. Szévesz.” „Szévesz, srác.”

Hajnali egykor úgy köszö-nünk el egymástól, mintha régi ismerősök lennénk. Ő, talán a munkásszállító autó-buzst navigálva a reggeli in-dulás színhelyére, az éjszaka egyik, én a másik végébe vá-gok bele. Rajta kívül terem-tett lelket sem látok végig a negyvenhetesen. Itt már jobb az útburkolat is, és a nappali gyakoribb forgalom felolvasztotta a havat. Köny-nyebben haladok, csak akkor lépek időnként a fékre, ami-kor egy-egy kőbor teli nyúl megri a fénykévébe az út menti árokból.

Hajnali kettőkor megpill-lantom Debrecen fényeit. Té-lői locspocban szunnyad a város. Hosszúra nyúlt vidéki riportútról igyekszem hazafe-lé.

(Juhani)

Kivételes

hangversenyélmény

A Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekarának hangversenye Debrecenben

Nem panaszkodhatnak a debreceni zenebarátok: az ideai hangversenyévtáradban sorra látogatnak hozzánk az ország vezető zenekarai — hozzátehetjük még ezekhez a tokiói zeneakadémisták zenekarának rangos vendégjátékát — így nem kell félnünk a provincializmus szűklátó-körűségének veszélyétől, saját zenekarunk játékát van mihez hasonlítani, művészi teljesítményeit van mivel egybevetni.

Az orosz romantikus zene két kimagasló remekművét hallottuk vendégeinktől. Csajkovszkij b-moll zongora-versenye a zongoraművészek mestert igénylő próbatétele. Nos, Gabos Gábor személyében olyan mesterült a zongoránál, aki minden szempontból kiválóan teljesítette a mestervizsga igen magas követelményeit. Érett művészt, aki technikailag, szellemileg, művészi áttekintéssel és formálással, drámai erővel és lírai érzékenységgel, el nem fáradó virtuozitással egyszerűen uralja a művet. Jó érzés olyan középkorú, erejük és művészi kifejező-képességük teljében levő előadókat hallgatni, produk-ciójukat méltatni, akiknél nem kell eltekinteni a csodagyerek-számba menő fiatalok „még nem”-jeitől, sem pedig a magukat tisztel-tel méltóan tartó Nagy Öregek „már nem”-jeitől. Nehezen érthető viszont, hogy a valóban önefelelt ünneplést nem követte rá-adószám.

Csajkovszkij versenyműve nemcsak a szólista, de a zenekar és a karmester részére is próbakő. Hálá Lukács Ervin rendkívül gondos, körül-tekintő vezénylésének, a zenekari kíséret is úgyszólván hibátlanul szólalt meg. Kül-ibáltképpen emlékeztetes a 2. hangversenyélményben volt tétel báli forgatagának megjelenítése, amely különö-sen a vonóskarnak adott jó alkalmat kiváló felkészültsé-ge bemutatására.

Szesztay Zsolt

Korai betegségfelismerés radioizotópos vizsgálatokkal

A különféle megbetegedéseknek, a szervezet kóros elváltozásainak feltárában eredményesen alkalmazzák az izotópdiaosztikát a Debreceni Orvostudományi Egyetem I. számú Belgyógyászati Klinikájának Központi Izotóp Laboratóriumában. Dr. Szabó Tibor laborvezető egyetemi docens irányításával Hajdú-Bihar mellett Szolnok megyei betegek speciális diagnosztizálását is végzik. A laboratóriumban kétféle típusú vizsgálatokkal vizsgálják a helyes körképet felderíteni. Az úgynevezett in vitro, vagyis kémcsőben elvégzendő hormonális vizsgálatok elvégzését a hormonális vizsgálatok keretében a szervezetben levő különféle hormonok és más biológiailag aktív anyagok vérszintjéből következtetnek a betegségre. Ezzel, az utóbbi években erőteljes ütemben fejlődő vizsgálati módszerrel, egészen kis mennyiségű vérből is kellő biztonsággal mutatják ki az aktív anyagokat, például a pajzsmirigyhormonok koncentrációját. A másik típusú, úgynevezett in vivo vizsgálatoknál az emberi szervezetbe juttatják az izotópokat és annak megoszlását figyelik a különböző szervekben. A pajzsmirigy esetében például a radiojód felszívódásának a mértéke egyenes arányban van a belső elválasztású mirigy működésével. Az előbbi módszerrel a múlt évben mintegy tizenháromezer meghatározást végeztek a debreceni klinikán.

Az utóbbival kétezer pajzsmirigybeteg, az úgynevezett gammakamerás izotópdiaosztikai berendezéssel pedig ezer beteget vizsgáltak 1982-ben. A korszerű, számítógéppel összekapcsolt műszerrel különféle statikus és dinamikus vizsgálatok végezhetők. A statikus többek között tumorkeresés vizsgálat, amely során a szervben bekövetkezett izotóposzlás alapján szelektíven ki lehet mutatni a kezdeti daganatos megbetegedéseket, áttéteket. Az ilyen eljárások sorában rendkívül jelentős a csonttátek el-sődleges diagnosztizálása, ugyanis több, a későbbiek során más szerveket megtámadó tumor sok esetben a csontban fedezhető fel először. Ezzel a módszerrel igen kezdeti szakaszban ismerhetik fel az áttétképződést, aminek következtében hatékonyabb lehet a terápia. Fél éve kezdték meg a klinikán a dinamikus vizsgálatokat. Ez megbízható képet ad az orvosoknak a különféle szervek működéséről: például a máj epekielvezéséről, vagy a vesefunkcióról. A diagnosztizáló berendezéshez számítógépes adatfeldolgozó rendszer tartozik, amely részletes elemzést ad lehetőséget. A Debreceni Orvostudományi Egyetem I. számú Belgyógyászati Laboratóriumában most a szív izotópos vizsgálatának bevezetésén dolgoznak.

T. B.

Új őszi mák

Kozmosz néven államilag minősítették az első hazai nemesített őszi mákfajtát. A Kozmoszt a Gyógynövénykutató Intézet két munkatársa, Lőrincz Gyuláné és Tétényi Péter nemesítette ki. A hazai ellátás azért rendkívül ingadozó, mert a mák termését az időjárás nagymértékben befolyásolja. A vetésterület ötezer hektár, a termésátlag azonban 470 kiló körül alakul hektáronként, ami messze elmarad a követelményektől. A mákot tavasszal szokták vetni, ilyenkor a lehető legkorábbi időpontban kerül a földre a mag, ám ha lassú a felmelegedés és nem kedveznek az időjárási viszonyok, akkor a termés alacsony marad. Az őszi mák természeténél szeptemberben a talajt jól elő lehet készíteni, és a földre kerülő mag zartatlanul kelhet ki és megerősödhet. A növények tavasszal korábban indulnak fejlődésnek és a kártevők pusztítása is elenyésző. A termésátlag ugyanakkor mintegy kétszerese a tavaszi vetésű fajtáknak. Olyan télálló őszi fajtákat igyekeznek előállítani a szakemberek, amelyek kitűnnek a termőképesség dolgában és ugyanakkor megfelelő minőséget is biztosítanak. Mivel a mák nemcsak élelmezési célokat szolgál, hanem fontos felhasználási területe az alkaloidgyártás, a kutatók ezt a követelményt is figyelembe vették; a Kozmosz-fajta ipari feldolgozásra is alkalmas. Az első magyar őszi mákot négy éves megfigyeléssorozat után minősítették. Összehasonlítást tettek őszi mákot használtak, ezt Bulgáriából szereztek be. Az eredmények egybevetése tanúsította: a magyar növény kitűnően megfelel a követelményeknek, és jól használható nemcsak a nagyüzemekben, hanem a kistermelők körében is.

(MTI)

TÉLI NAPSÜTÉSSEN

(Iklódy János felvétele)

Novellapályázat eredményhirdetése

A Központi Sajtószolgálat az idén is meghirdette hagyományos novella- és tárcapályázatát. A pályázatra 131 mű érkezett. A bíráló bizottság a novella kategóriában az első díjat Lázár Ervin *Egy kis játék* a Másik Téliapóval című írásnak ítélte, a második díjat Béres Attila *Alberlők és felbérők*, a harmadik díjat Vathy Zsuzsa *Rendkívüli és meghatalmazott* című művének. A tárca kategóriában az első díjat Szakonyi Károly *Egy igazi proletár*, a második díjat Zám Tibor *Homokverés*, a harmadik díjat Marosi Gyula *Dunakanyar — nyári vasárnap* című írása nyerte el. Mivel a díjazottak műveik magas színvonalára, a bíráló bizottság külön díjjal jutalmazta a következő pályamunkákat: Apáti Miklós *Váltótársak*, Balázs Jó-

zsef *A vízbér*, Bólya Péter *Variációk egyetlen témára*, Csórsz István *Szent kövek*, Deák Mór *Csuka-tó*, Gerő János *Lélekvesztő*, Hámor Vilmos *Világzsám*, Horváth Péter *Mi, férfiak*, Mikola György *Hogyan lett negérré Szabó Károly?*, Németi Zsuzsa *Jézus születése* 1983-ban, Oláh János *A Kölesér*, Pintér Tamás *A vesztes*, Szűcs Mariann *Ótóra tea*, Tóth-Máté Miklós *Fehér csend*, Vári Attila *Karácsony*.

BABITS KÖLTŐI NYELVE. J. Soltész Katalin Babits Mihály költői nyelvéről tart előadást december 14-én, szerdán délután 3 órakor a Kossuth Lajos Tudományegyetem központi épületének harmadik emeleti 340/a számú termében.

HÍREK

HÍRSZERKESZTŐ: GÖRÖMBÖLYI LÁSZLÓ — TEL.: 12-144

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS: Időnként felhősödésre számíthatunk, számottevő csapadék nélkül. Az esti, éjszakai óráktól többfelé keletkezni fog a köd, amely több helyen tartósan megmarad. A gyenge légmozgást lassanként megsékelte délkeleti, déli szél váltja fel. A legmagasabb nappali hőmérséklet a tartósan ködös helyeken —8, máshol 0 fok körül.

Távolabbi kilátások szerdától szombatiig: Sokfelé párák, ködös idő, csapadék legfeljebb ködszítalásból várható. A legalacsonyabb hajnali hőmérséklet —5, —10 fok között lesz. A legmagasabb nappali hőmérséklet a tartósan ködös helyeken —5 fok körül, máshol kevesebb 0 fok fölött várható. Jelentős mennyiségű (legalább 5 mm) csapadék nem várható. (MTI)

1983. DECEMBER 13., KEDD, LUCA NAPJA

A Nap két 7.23 — nyugszik 15.53 órakor (Debreceni adatok: 7.13 és 15.42)

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Száztíz évvel ezelőtt, 1873. december 13-án született, és 51 éves korában, 1924-ben halt meg Valerij Brjusov szovjet-orosz költő, regényíró, esztéta, kezdetben az orosz szimbolizmus vezére és fő teoretikusa. Paraszti eredetű, jó módú kereskedősalákból származott, s elvégezte a moszkvai egyetem történelem-filológiai fakultását. Nagy akaraterevével, munkakedvével, tudatosan képezte magát íróvá, és csakhamar az irodalmi élet egyik vezéregényisége lett, a szimbolizmus folyóiratait szerkesztője, illetve szorgalmas munkatársa. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom után hamarosan csatlakozott a szovjethatárhoz és 1920-ban beletartozott a kommunista pártba. Lunacsarszkij közeli munkatársaként — egyebek között — a szovjet könyvkiadás egyik irányítója volt. 1921-ben megalapította a Felsőfokú Irodalmi-Művészeti Főiskolát, amelyet halála után róla neveztek el.

Számos fiatal szovjet költőnek adta útját, s technikai igényessége mindmáig követendő példa. Maga Gorkij is „a legkultúrtaibb orosz íróknak” nevezte.

RIZIKÓKLUB. Szerdán, december 14-én délután 5 órától tartja következő foglalkozását a rizikóklub a Kölcsey Művelődési Központ hírlapvasójában. A foglalkozás résztvevői ezúttal a szív- és érrendszeri betegségekben, valamint cukorbetegségben szenvedők diétájáról szerezhetnek hasznosítható ismereteket.

NIVÓDIJ. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola debreceni tagozatának leánykarát az idén nyújtott kimagasló teljesítményéért Nívódíjban részesítette a Népművelési Intézet. A díjat ma, kedden veszik át a kórus képviselői Budapesten.

MTE SZ-MERLEG. A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének Hajdú-Bihar megyei szervezete szerdán, december 14-én délután 3 órakor tartja elnökségi ülést, amelynek napirendjén az idei munka értékelése szerepel. A hagyományok szerint ezúttal kerül sor a Hatvani István MTE SZ-díjak átadására is.

A TOLDI A VÉNKERTEBEN. Arany János Toldiát mutatja be újabb Kiss Tamás közreműködésével Nagy Attila színművész december 14-én, szerdán délután 10 órakor Debrecenben, a Vénkert Általános Iskola aulájában.

13.00 Muzsikáló természet. Sasok, 13.35 Karácsonyi kórusok, 13.45 Időjárás- és vízállásjelentés, 14.00 Zenes délután, 17.57 Reklám, 18.00 Tini-tonik, 18.30 Hírek, 18.35 Beszélő, 18.35 Szele, 18.47 Sullivan operettalából, 19.10 Békafolyó Júlia népdalokat énekli, 19.25 Szimmetria, Egy kémikus szemével, 19.35 Csak fiataloknak, 20.30 Hírek, 20.35 Technikai szünet, 20.38 Tigrisugrás, 21.07 Technikai szünet, 21.10 Zenes játékokból, 21.35 Ha kedd, akkor Rakéta!, 22.35 Népdalok, 23.00 Pódiúma, 23.00 Hírek, Időjárás, Sport, 23.20 A mai dézsasz, 24.00 Hírek, Időjárás, 0.10 Idegen nyelvű vizelőző szolgálat.

3. MŰSOR. 8.55 Műsorismertetés, 8.57 A kiállítóterem programjából, 9.00 Iskolarádió, 9.30 A kalóz. Operarészlet, 10.30 A prágai Metropolitan Jazz Band játszik, 11.00 Hírek, Időjárás, 11.05 Leonard Bernstein vezényli a New York-i Fiharmonikus Zenekart, 13.00 Hírek, Időjárás, 13.05 Műsorismertetés, 13.07 James McCracken operariátka énekel, 13.30 A Silly együttes műsorából, 14.00 Magyar Irodalmi Arcképcsarnok. Kós Károly, 14.20 Glazunov: Az évszakok, 15.00 Iskolarádió, 15.30 Arturo Benedetti Michelangeli zongorizál, 16.30 Teljesítmények nyomában. Politikai vitaműsor, 17.00 Zenekari muzsika, 17.49 Kamaramuzsika, 19.00 Hírek, Időjárás, 19.05 Könyvekkel az egészségért, 19.35 Pillanatkép, 19.40 A Magyar Rádió Mozart-ciklusa. Kb. 20.20—20.40 125 éves a pécsi Széchenyi Gimnázium, Kb. 21.25 Szimfonikus könnyűzene, 21.40 Olasz barokk muzsika, 22.30 Operast, 23.30—23.33 Hírek, Időjárás.

NYIREGyháza: 17.00 Hírek, Időjárás, 17.05 A Led Zeppelin együttes játszik, 17.20 Tiszántúli katedrálisok. Dr. Baráz Sándor előadása az idegességéről — Luca széke — Az egészség eredménye — Az Elekterfém és társai — A termőföld ipara. 18.00—18.30 Estak-ti-2000. 10.00 Zeneadomány, 12.35 Madrigálok, 22.00 Tíz persi-figyelmebe! 18.30 Esti magazin, 19.15 Erkel operából, 20.00 Technikai szünet, 20.03 Teljes gazzal. Riport, 20.33 Noták, 21.05 Tudomány és gyakorlat. A kutatóstátusz közege, 21.35 Madrigálok, 22.00 Hírek, Időjárás, Sport, 22.20 Tíz persi-külpolitiká, 22.30 Kodály: Triószeread, 22.50 Hétköznapok kutatói, 23.00 Zenekari muzsika, 24.00 Hírek, Időjárás, 0.10 Magyar Csaba táncadálból, 0.25 Himnusz, 0.30 Vízjelző szolgálat.

PETŐFI: 4.25—7.59 A Petőfi rádió reggeli zenés műsora, 8.00 Hírek, Időjárás, 8.05 Indulók, táncok fűvészenekarra, 8.20 Tíz persi külpolitiká (ism.), 8.30 Hírek, 8.35 Társalgó, 10.00 Zeneadomány, 12.35 Madrigálok, 22.00 Tíz persi-figyelmebe! 18.30 Esti magazin, 19.15 Erkel operából, 20.00 Technikai szünet, 20.03 Teljes gazzal. Riport, 20.33 Noták, 21.05 Tudomány és gyakorlat. A kutatóstátusz közege, 21.35 Madrigálok, 22.00 Hírek, Időjárás, Sport, 22.20 Tíz persi-külpolitiká, 22.30 Kodály: Triószeread, 22.50 Hétköznapok kutatói, 23.00 Zenekari muzsika, 24.00 Hírek, Időjárás, 0.10 Magyar Csaba táncadálból, 0.25 Himnusz, 0.30 Vízjelző szolgálat.

MOZI • SZÍNHÁZ • TV • RÁDIO

MOZI

Gallipoli (ausztrál). Apolló n. 12, hn. 2, 6, 8, Meteor n. 6, n. 8.

Hosszú vágta (magyar-amerikai). Vig n. 10, n. 12, hn. 4, 6, n. 9.

Misi mókus kalandjai (magyar). Vig hn. 2, Meteor f. 9, f. 3, Híradó n. 2.

Telitalálat (szovjet). Apolló n. 10, 4.

Bolgar filmnapok keretében:

Baracktolvaj (bolgar). Híradó hn. 6.

Bosszúvagy (amerikai). 16.

Híradó n. 9.

Féher telefonok (olasz). 18.

Horváth Árpád 6.

Fekete gyémántok (magyar). I—II. Híradó f. 12.

Georgia barátai (amerikai). Kilnika 5.

Modern Robinson és családja (amerikai). Meteor mese 3, n. 6.

Szuperzsaru (olasz). Delta f. 6.

Újra szól a hatlövét (amerikai). Vig kamara f. 5, f. 7.

Zárkórú előadás: Híradó hn. 4.

SZÍNHÁZ

Csokonai Színház

A mára hirdetett Tévedések vígjátéka előadás betegség miatt elmaradt!

Művelődési Központ

Ma 19 órakor Pisti a vérzivatarban — Fazekas-bérlét.

Hungária

Ma 19 órakor Csapodár madárka — bérlétszünet. (Csak 16 éven feülieknek!)

TELEVÍZIO

BUDAPEST, 1.: 7.58 Műsorismertetés, 8.00 Tévétorna, 8.05—9.40 Iskolatévé, 9.40 Csillag vizgyűrűk, Angol film (ism.), 11.20 Képujság, 15.00—16.25 Iskolatévé, 16.33 Műsorismertetés, 16.35

Hírek, 16.40 Képmagnóskó, figyelem! 17.20 Kertünk — udvarunk, Riportfilm, 17.45 Mi legyen? 18.10 Képujság, 18.15 Reklám, 18.20 „Jöttem én a semmiből...” Csongrádi Kata műsora, 18.40 Rizs, 18.55 Reklám, 19.10 Tévétorna, 19.15 Esti mese, 19.30 Tv-híradó, 20.00 Előzetes, 20.05 Hangos Újság, 20.05 Előzetes, 20.10 Stúdió '83, A Televízió kulturális hetilapja, 21.55 Klub 2, Kb. 23.20 Tv-híradó, 3.

BUDAPEST, 2.: 20.00 Műsorismertetés, 20.01 Gershwin-koncert, 21.05 Tv-híradó, 2. 21.25 Autó-motorsport, A Telesport technikai magazinja, 21.45 Periszkóp, A külpolitikai szerkesztőség katonapolitikai műsora, 22.15 Az MTV ISZ filmstúdiójának filmjeiből, 22.35 Képujság.

POZSONY, 1.: 8.45—9.00 Világhíradó (ism.), 9.20 Autóskó, motorosok magazinja, 9.50—11.05 Tévésorozat (ism.), 11.40 Beszélgetés a szamovár mellett, 16.30 A tudomány és a technika világa, 17.25 Nyugat-szlóvakiai magazin, 17.55 Laboratórium, 18.30—19.10 Mezőgazdasági magazin, 19.30 Tv-híradó, 20.05 Történet Robert Koch életéből, 21.50 Egy kis muzsika, 22.00 Világhíradó, 22.15 Hangverseny.

POZSONY, 2.: 16.15 Híradó, 16.30 Ipari tanulóknak, 17.00 Csizvát, a robot, Magyar rajzfilm-sorozat, 17.10 Szórakoztató vetélkedő, 17.50 Egy udvarjárás, 18.25 Tévémédia, 18.25 Fiatalkor tévéklubja, Közben 19.20—20.05 Tv-híradó, 21.30 Híradó, 22.00 Kulturális magazin, 22.25 Tévéállatkert.

RÁDIO

KOSSUTH: 4.25—7.59 Jól reggelt! 8.00 Hírek, Időjárás, 8.05 Műsorismertetés, Kb. 8.20 Mai kulturális programok, 8.27 Az öregedés színei (ism.), 8.57 A Népezené Hangos Újság melléklete, 9.49 Tarka mese, kis mese, 10.00 Hírek, Időjárás, 10.05 MR 10—14, 10.35 Haydn: Philemon és Baucis, Egyfelváltásos opera, 11.21 Fűvészet, 11.40 Kedves Michele, 12.00 Déli krónika, 12.30 Ki nyer meg? 12.40 Reklám, 12.45 Törvénykönyv, 13.00 Hangverseny, 13.05 Barokk felhőidőben, 14.00 Barokk hangszeresjáték, 14.27 Luca-napi népszokások, Baranyában (ism.), 14.40 Elő világhíradalom, Franciaország, 15.00 Hírek, Időjárás, 15.05 Új lemezeinkből, 15.31 Nyitnőkék (ism.), 16.01 Halhatóknak figyelembe! 16.03 Delszláv hagyományok Ersei-ben, 16.29 Zengien a muzsiká! 17.00 Hírek, Időjárás, 17.05 Arcképek, Portréműsor, 17.30 Filmzene, 17.42 Reklám, 17.45 A Szabó család, 18.15 Hol volt, hol nem volt... 18.25 Mai könyvajánlatunk, 18.28 Hallgatónk figyelembe! 18.30 Esti magazin, 19.15 Erkel operából, 20.00 Technikai szünet, 20.03 Teljes gazzal. Riport, 20.33 Noták, 21.05 Tudomány és gyakorlat. A kutatóstátusz közege, 21.35 Madrigálok, 22.00 Hírek, Időjárás, Sport, 22.20 Tíz persi-külpolitiká, 22.30 Kodály: Triószeread, 22.50 Hétköznapok kutatói, 23.00 Zenekari muzsika, 24.00 Hírek, Időjárás, 0.10 Magyar Csaba táncadálból, 0.25 Himnusz, 0.30 Vízjelző szolgálat.

BUDAPEST, 1.: 7.58 Műsorismertetés, 8.00 Tévétorna, 8.05—9.40 Iskolatévé, 9.40 Csillag vizgyűrűk, Angol film (ism.), 11.20 Képujság, 15.00—16.25 Iskolatévé, 16.33 Műsorismertetés, 16.35

BUDAPEST, 2.: 16.15 Híradó, 16.30 Ipari tanulóknak, 17.00 Csizvát, a robot, Magyar rajzfilm-sorozat, 17.10 Szórakoztató vetélkedő, 17.50 Egy udvarjárás, 18.25 Tévémédia, 18.25 Fiatalkor tévéklubja, Közben 19.20—20.05 Tv-híradó, 21.30 Híradó, 22.00 Kulturális magazin, 22.25 Tévéállatkert.

BUDAPEST, 1.: 7.58 Műsorismertetés, 8.00 Tévétorna, 8.05—9.40 Iskolatévé, 9.40 Csillag vizgyűrűk, Angol film (ism.), 11.20 Képujság, 15.00—16.25 Iskolatévé, 16.33 Műsorismertetés, 16.35

BUDAPEST, 2.: 16.15 Híradó, 16.30 Ipari tanulóknak, 17.00 Csizvát, a robot, Magyar rajzfilm-sorozat, 17.10 Szórakoztató vetélkedő, 17.50 Egy udvarjárás, 18.25 Tévémédia, 18.25 Fiatalkor tévéklubja, Közben 19.20—20.05 Tv-híradó, 21.30 Híradó, 22.00 Kulturális magazin, 22.25 Tévéállatkert.

Ízlésünk tükrére

Sokszor és sokszor tanak bennünk, súly módzatairól, nélkül. A beszélgetés nemcsak az eszköze, hanem a közlést, hogy valaki hogyan tudatosul — nálunk legalább olyan tudatosul — nem, beosztás, sőt, tekintet szerint, vezetik tehát, dennapi közhelyen is társadalmi nyűk.

Nyelvészek és nyelvészek, akik mondják, hogy sok mindenben, Tükört ad magunkról, ha lelkialapokról, a lelkiállapotról, a nagy örmé, olyan hévvel beszél, az, akj éppen a terhet cipelő, Avagy az agresszív, az egészen más, latkozni meg, a lambepejű, De, zelmileg is ért, egymáshoz tart, más a szókincs, utaltnak vagy ködésnek.

A dolgokban, nincs semmi, ha a változatok, zeltitjük, Ellenbe, összegyűrődik, ha magát a g, vesszük szemű, juk, nem akarj, hallatára zajlik, a modor, ahog, mással beszél, éppen barsony, már az a megle, varias hangot, hallunk-látunk, körül, Leginkább, az ingerlekeny, pattanásig fesz, jellemze bennük, csak egy u, mondjuk a kert, ben megállunk, logos szidia a, a volán mögött, tiszteli a sima, közlekedőt, S n, hogyan, nem v, ronkódó, kettj, tozó intimitás, Hallja minden, jon belőle az es, kun.

Furcsa elle, korunknak: mi, szonyaink m, humanizálódn, gunk — legalá, beszédünk ill, re érdekebb, Valószínűleg k, ebben az a, amit nap min, élünk, az a str, hétről hétre, halmozunk, Ige, mindez csak m, És nem menté, képpen nem m, dával arra, hog, vagyunk, mert, üzletben, hivata, intézményben, bennünket, Tu, az ilyesmii el, a kieltató han, olyan megaláz, nyomdafestékre, len handaband, S ami talán, érv ebben a, fiataljaink las, ketlenek leszne, finomságai irán, Pedig a besze, nemcsak modor, azt ki-ki magát,